

Satul este tipul rezumativ, sinteza neamului.

- Dimitrie Gusti -

POENĂREI

★ STRĂBUNA VĂTRĂ NATALĂ ★

POENĂREI-
SAT MARTIR,

REVISTA MONOGRAFICĂ ANUALĂ NR. 10 / MMXIV

POENĂREI - REPERE DE IDENTITATE

Școala-muzeu

Casa învă. Gheorghe Popescu

Casa prof. V. Păunescu

Casa pr. Ioan Constantinescu

Casa dr. ing. Iulian Cujbescu

Casa învă. Constantin Drăgușanu

POENĂREI, SATUL NATAL ETERN REPER SENTIMENTAL

Ne-am bucurat cu toții, în curgerea existenței noastre, de un real privilegiu: ne-a fost dat să trăim în sate – vetrele de permanență românească. Imensa moștenire spirituală a poporului s-a născut în sat; în sat, s-au legănat, pe frunze, doinele; s-au înecat, în lacrimi, bocetele; în sat, s-au înălțat, spre ceruri nu întotdeauna senine, turele maiestruoase ale bisericilor și casele care poartă pecetea dragostei de frumos a poporului. În sat, din dorul nestins de viață, se mai îngână o baladă bătrânească; în sat, mâna bătătorită de muncă mai meșterește un fluier, sau crestează, în flori de vis, un stâlp de casă nouă...

De aceea, pentru noi, este o îndatorire de conștiință să păstrăm cu sfințenie, ca pe o comoară de preț, zestrea moștenită de la strămoși, să o sporim creator, să o facem știută, pentru ca să nu o înghită pământul nesățios, ori uitarea de neiertat a oamenilor. Lucian Blaga, fiul preotului din Lancrămul ardelean, destăinuia, în poezia «Sufletul satului», adevărul izvorât din credința sa în eternitatea neamului românesc: „Eu cred că veșnicia s-a născut la sat !”... Avem datoria sacră să ne străduim, oriunde și oricând, ca această minunată veșnicie să dăinuiască...

Unicitatea spațiului natal de adâncă trăire și simțire românească, de cultură autentică și de credință strămoșească a fost, pentru noi, un izvor regenerator de speranțe în veșnicia unor obiceiuri străvechi, îndătinat în conștiințele trăitorilor din sat, un îndemn de a fi noi înșine demni de moșii și strămoșii noștri, de a perpetua noi înșine, prin trudă și talent, cu sufletele încărcate de iubire pentru aceste locuri mirifice, dănuirea unei așezări statornicite încă din adâncurile preistoriei neamului românesc. Ne erau vii în memorie cuvintele încărcate de reale semnificații ale scriitorului filozof Mircea Eliade: „Misiunea istorică a unui popor se verifică prin puterea de a-și apăra pământul, libertatea și drepturile, prin capacitatea de a crea valori.”

Dar, după ce țara se întregise în granițele ei firești, peste anii generației ridicate la lumina vieții în perioada interbelică, a suflat necruțător, o dată cu sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, crivățul bolșevic de la Răsărit, aducând, în sufletele unora, ciuma roșie a comunismului și răsturnând din temelii tot ceea ce înfăptuiseră, cu credință în Dumnezeu, șirurile de trăitori demni din generațiile anterioare așezate, prin destin, pe aceste minunate plaiuri de la poalele celor mai înalți munți ai țării... Pofta nestăvilită de înavuțire pe căi necinstite s-a încuibat în suflete pervertite de aberațiile comuniste potrivit cărora proprietatea nu mai trebuie să fie o lege sfântă pentru toți, că te poți înfrupta din ceea ce alții au agonisit vreme de veacuri, prin muncă și neodihnă, iar vântul netrebniciei stârnit de ideea falsă a „egalitarismului social” a spulberat pacea în vetrele de viațuire încărcate, până atunci, de o liniște statornică. Cei rămași neclintii în credința lor, crezând cu strășnicie în temeinicia dreptului sfânt la moștenire, s-au împotrivit acestei situații conflictuale, contrare unor stări juridice tradiționale și s-au hotărât să lupte pentru reîntronarea drepturilor legitime în vetrele lor existențiale, aderând la Rezistența armată anticomunistă a partizanilor organizați și coordonați, pe versanții sudici ai Munților Făgăraș, de colonelul Gheorghe Arsenescu din Marele stat major al Armatei regale române.

Memoria istoriei:**POENĂREI – SAT MARTIR****IMPORTANT BASTION AL REZISTENȚEI ANTICOMUNISTE**

Evocarea luptei neînfricate a partizanilor de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș reprezintă o îndatorire de conștiință a celor cărora le-a fost impus prin forță regimul totalitar comunist care a făcut din libertate – o dorință vitală pentru populația oprimată din România. Dimensiunea istorică a Rezistenței armate anticomuniste este relevată semnificativ de către unul dintre intelectualii direct implicați în mișcare, studentul Cornel Drăgoi din Nucșoara: „Faptele noastre sunt oricum destule ca să facă istorie !” – istorie intuită de filozoful Gabriel Liiceanu a fi „o altă istorie până de curând interzisă, ignorată sau tăcută, istoria unei crime generalizate și a rezistenței la crimă”, istorie ce „rămâne să fie scrisă abia de acum înainte”...

Referindu-se la momentul istoric evocat, gânditorul român menționa, în prefața volumului «Povestea Elisabetei Rizea din Nucșoara»: „Pesemne că în nici o țară din Est nu a existat ceva asemănător cu mișcarea anticomunistă a partizanilor. Imaginea însăși a românilor în ochii celorlalte popoare va fi neîndoielnic cândva reconsiderată, dar, după ce noi înșine, mai întâi, vom fi căpătat o altă conștiință a istoriei noastre recente.”.

**Aprecierea obiectivă
a Rezistenței anticomuniste** ■

Considerând „Rezistența armată anticomunistă – un fenomen spontan al cărui țel comun era acela de a nu se supune consecințelor comunizării țării”, reputatul istoric englez Dennis Deletant observa că „Formațiunile de partizani nu reprezentau o amenințare majoră pentru puterea comunistă, deși atâta vreme cât rămăneau în libertate subminau pretenția regimului de a deține controlul deplin al țării. Formațiunea care a supraviețuit cel mai mult a fost cea a «Haiducilor Muscelului».”.

Aprecierea obiectivă a Rezistenței armate anticomuniste reprezintă, în esență, o incontestabilă recunoaștere a adevărului istoric că sacrificiul partizanilor anticomuniști nu a fost zadarnic. De aceea, o întrebare obsedantă se insinuează tulburător de vie în conștiința noastră: Dacă toți cei care au căzut în cursul evenimentelor din decembrie 1989 sunt considerați eroi ai luptei împotriva comunismului, de ce, oare, cei care au participat – conștienți de riscurile asumate ! – la Rezistența armată anticomunistă din Munții Făgăraș, în condițiile extrem de grele ale luptei de partizani, jertfindu-se pentru cauza libertății, nu sunt recunoscuți, prin legile țării, ca eroi ai neamului românesc ?!...

O evocare de conștiință ■

In cronică rezistenței antitotalitariste din România, operațiunile inițiate de către formațiunea de partizani «Haiducii Muscelului», care a acționat pe versanții sudici ai Munților Făgăraș, constituie un episod de referință al luptei împotriva regimului comunist instaurat prin forță de către armata sovietică „eliberatoare”. În confruntarea inegală cu aparatul represiv al statului totalitar, au căzut eroic la datorie numeroși fii ai plaiurilor muscelene, menținând nestinsă, prin exemplul lor, flacăra vie a speranței în reîntronarea idealurilor de libertate pe pământul sfânt al patriei.

În noaptea de 18/19 iulie 1959, coordonatorii formațiunii de partizani «Haiducii Muscelului»: frații Petre și Toma Arnăuțoiu, preoții ortodocși: Nicolae Andreescu, Ioan Constantinescu și Ion Drăgoi; învățătorii: Ion Mica, Alexandru Moldoveanu, Nicolae Nițu și Gheorghe Popescu; țărani: Nicolae Bășoiu, Titu Jubleanu, Benone Milea, Constantin Popescu, Ioan Sândoiu, Nicolae Sorescu și Gheorghe Tomeci erau executați, la Închisoarea Jilava, printr-o sentință criminală, ca „elemente dușmănoase, foști membri ai partidelor istorice, care au organizat bande teroriste în nordul fostelor județe Argeș și Muscel, pentru a desfășura o activitate contrarevoluționară împotriva statului și regimului democrat-popular”. [Sentința Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militară nr. 107. Colegiul de Fond]. Susținătorii devotați ai Rezistenței armate anticomuniste de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș au fost condamnați, de asemenea, de către tribunalele militare ale regimului comunist, la pedepse privative de libertate (temniță grea, muncă silnică, închisoare corecțională) totalizând peste 2000 de ani !...

Locuitorii micului sat Poenărei care au participat activ la Rezistența anticomunistă au dat, în această luptă inegală, un uriaș tribut de sânge; au fost condamnați la moarte și executați neînfrigați patrioți: preoții Nicolae N. Andreescu și Ioan Gh. Constantinescu, învățătorul Gheorghe Gh. Popescu și baciul Nicolae Ticu-Sorescu, iar alți fii demni ai satului: Maria pr. Nicolae Andreescu, Justina pr. Ioan Constantinescu, profesoara Iuliana Constantinescu-Preduț, Ioan I. Diaconu, Nicolae N. Iliescu, Ecaterina Gr. Năstase, studentul Gheorghe Gh. Popescu, Maria învă. Gh. Popescu, Gheorghe N. Sorescu și mama sa, Maria Gr. Sorescu – au fost condamnați la detenție, în temnițele comuniste, însumând 113 ani !...

Cronica luptei lor pentru libertate se impunea a fi evocată în extenso în cartea consacrată acestora: «Epopoea Rezistenței anticomuniste din Poenărei-Muscel», prin reproducerea unor secvențe semnificative din amplul volum «Rezistența armată anticomunistă de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș» despre perioada anilor 1952-1958, în care grupul redus de partizani gravita în perimetrul „Râpile cu Brazi” din satul Poenărei, facilitându-se, astfel, conturarea unei imagini veridice referitoare la acțiunile inițiate de către luptătorii anticomuniști în arealul Muscelului istoric.

Diabolicul scenariu al arestării partizanilor

Toma Arnăuțoiu rememorează, în cursul anchetei, incredibila scenă regizată de Securitate, cu ajutorul unui prieten „trădător”: „În seara zilei de 19 mai 1958, am avut întâlnire cu Sorescu Nicolae și Poenăreanu. Am trecut pe la târla lui Sorescu Nicolae, unde Arnăuțoiu Petre a rămas, iar eu am mers la domiciliul lui Poenăreanu, unde l-am întâlnit și mi-a dat o șapcă nouă, niște hârtii de care a spus că sunt hărți și niște D.T.T. M-a întrebat cu cine sânt și i-am răspuns că sânt cu Arnăuțoiu Petre, care mă așteaptă împreună cu Sorescu Nicolae la târla acestuia. La plecare, Poenăreanu a luat cu el și niște țuică, circa ¼ din care Poenăreanu ne-a servit cu câte un păhărel de țuică. După circa 20', Sorescu Nicolae a căzut pe spate și a adormit. Am plecat și l-am condus pe Poenăreanu până la domiciliu. M-am reîntors și am găsit pe Sorescu Nicolae și pe Arnăuțoiu Petre dormind; aceasta se întâmpla pe la orele 1. Dimineața, am fost arestați de către organele Securității de stat”. [Dosar 1238, vol. 43].

În «Procesul verbal de interogatoriu din 9 februarie 1959», Toma Arnăuțoiu detaliază scena căderii lor în capcana întinsă de Securitate cu sprijinul unui „devotat coleg și prieten” al său, pe care refuză, parcă, să-l mai numească pe numele de botez – semn al unui dispreț profund față de un trădător al cauzei pe care însuși Grigore Poenăreanu o susținuse, aparent, cu ardoare, timp îndelungat...

„M-am dus și am condus pe Poenăreanu până aproape de casă, fiind ora 24; m-am întors la Arnăuțoiu Petre pe care l-am găsit dormind, aproape înțepenit. Am tras de el și l-am zgâlțâit, fără să-mi dau seama ce are, și, văzând că nu se poate scula, am căzut și eu alături de el. Aceasta s-a întâmplat pe la ora 1. Îmi mai aduc aminte că la ziuă au apărut mai multe siluete, eu fiind ridicat în picioare, striga ceva, am rupt-o la fugă și am auzit împușcături – rafale de pistol automat. Nu știu ce s-a mai întâmplat că m-am trezit la arestul Securității din Pitești”. [Dosar 1238, vol. 43].

În declarația sa din cursul interogatoriului din 2 februarie 1959, Petre Arnăuțoiu completează confesiunile fratelui său, amintind că Grigore Poenăreanu fusese la București, dar nu luase legătura cu preotul Nicolae Andreescu, „pentru că a aflat de la alte persoane că era realizată (regizată ?!) internarea acestuia în spital”. În acea noapte, a asistat la arestarea lui Toma Arnăuțoiu, reușind, pentru moment, să fugă. Motivează de ce Toma Arnăuțoiu nu a folosit armamentul: pentru că era departe de el ! (avea asupra sa un pistol Walter cal. 9 mm și un automat Smeyer), iar el, un pistol Parabelum cal. 9 mm...

„După arestarea lui Toma Arnăuțoiu, eu m-am retras în direcția nord, spre comuna Corbi. După ce am parcurs circa 1 km, staționând în marginea Râului Doamnei, am fost descoperit și am trecut Râul Doamnei prin apă, fugind în direcția est, spre versantul Scondile. După ce am mers circa 600 m, ajungând într-un platou, la un moment dat, am fost somat cu focuri de pistol de către o persoană civilă care se găsea la o distanță de circa 100 m în urma mea. La somația acestuia, eu am scos pistolul, și pistolul fiind înarmat, am luat poziție de tragere, în care timp persoana ce mă urmărea s-a ferit, nemaivăzând-o. Totuși, eu am tras în direcția aceea, dar arma a avut rateu – propriu-zis, cartușul nu a luat foc. Am eliminat cartușul rateu, am înarmat din nou pistolul și am tras în aceeași direcție. Rezultatul a fost același, cartușul neluând foc. Am eliminat și pe acesta și, înarmând din nou pistolul, am continuat să fug, schimbând direcția către est... Am mai parcurs iarăși vreo 400 m și m-am ascuns într-un boschet, așteptând ca organele ce mă urmăreau să treacă neluând în seamă acel loc. Însă, fiind observată dispariția mea într-un loc anume, locul acela fiind luat sub pază, am fost nevoit ca, la aducerea câinilor de urmărire, să mă ridic din boschet și, astfel, să fiu arestat. Precizez că, de această dată, nu am mai folosit pistolul. De aici, la

cererea organelor de stat, am condus aceste organe la locul unde aveam bordeiul, pentru arestarea și a celorlalți doi – respectiv, Jubleanu Constantin și Plop Maria. La strigătul meu și la somația organelor de stat, Plop Maria a ieșit din bordei împreună cu copilul și coborând pe scară a fost arestată, când a ajuns jos. Privitor la comportarea lui Jubleanu Constantin, am fost de față când, la somațiile făcute, în loc să se predea, a deschis foc de armă și am văzut că a rănit o persoană din cadrele M.A.I. După aceea, nu cunosc ce s-a mai întâmplat, deoarece am fost transportat la locul de detenție"... [Dosar 1238, vol. 44].

Sentința nr. 107 sintetiza, în maniera cunoscută, „operațiunea de lichidare” a Grupării de partizani din zona versanților sudici ai Munților Făgăraș: *„Chiar și cu ocazia operațiunii de lichidare a bandei, care a avut loc în luna mai 1958, deși își dădeau seama că nu au nici o posibilitate de scăpare, au fost folosite armamente. Astfel Arnăuțoiu Petre, încercând să fugă din încercuire, a tras cu pistolul asupra organelor de Securitate care îl urmăreau, dar arma de care se folosea având mai multe incidente de tragere nu a putut funcționa. Teroristul Jubleanu Constantin, surprins la bordeiul în care banda se adăpostea de mai mult timp (situat în punctul «Râpile cu brazi»), nesupunându-se somației de predare, a deschis foc de armă asupra organelor Securității rănind grav pe lt. maj. Enache Aurică. În urma schimbului de focuri ce a avut loc, teroristul Jubleanu Constantin a fost împușcat mortal”.* [Dosar 1220/59].

Mult mai detaliat, planul diabolic de prindere a partizanilor este prezentat în «Sinteza acțiunii de depistare și prindere a bandei Arnăuțoiu din regiunea Pitești» [Dosar nr. 10764/1959]. Potrivit acesteia, „Deoarece la fiecare întâlnire, agentul «Marinache Gh.» [Grigore Poenăreanu, n.n.] ducea bandiților alimente și țuică pe care le consumau împreună la locul întâlnirii, s-a hotărât ca, la întâlnirea fixată pentru data de 19/20 mai 1958, dată la care organele Securității Statului trebuiau să acționeze pentru capturarea bandei, agentul să le ducă 2 kg de țuică și o gustare. În imediata apropiere a casei agentului, la domiciliul unui om cinstit, a fost introdusă o echipă care trebuia să acționeze conform planului, iar în comuna vecină, încă de cu noapte, a intrat un camion camuflat cu circa 30 ofițeri, cu armamentul necesar și câini de urmărire... La casa unde a fost introdusă prima echipă de operații, a fost instalat și un post de recepționare a semnalelor pe care urma să le dea agentul la ora când trebuia acționat.

Cu două zile înainte de operație, ofițerul care ținea legătura cu agentul căra lemne cu un camion de la IRTA, și, în felul acesta, el ținea legătura cu agentul, instruindu-l asupra modului cum trebuie să acționeze și asupra felului cum trebuiau folosite aparatele ce i-au fost încredințate. Pentru orice eventualitate, agentul a fost instruit ca, pe lângă folosirea aparatului, în geamul din stradă, să pună și un consemn care să poată fi observat de ofițerii noștri.

Pentru a nu-i fi teamă, agentul a fost asigurat că, în imediata lui apropiere, se găsesc organele noastre care vor acționa prompt și, deci, el să aibă toată încrederea că va fi apărat. La întâlnirea fixată de agent, au venit numai bandiții Toma și Petre Arnăuțoiu, Plop Maria și Jubleanu Constantin rămânând la bordei (ca măsură de precauție, bandiții obișnuiau să plece câte doi, iar ceilalți doi să rămână la bordei).

Pentru a semnaliza prezența bandiților la stâna lui Sorescu, agentul a fost instruit ca, după un consum minimum de țuică, să simuleze că e beat și că i-a venit rău (fiind alcoolic, bandiții cunoșteau că nu rezistă mult la băutură). În această stare, el trebuia să ceară să fie dus acasă de bandiți – lucru care se mai întâmplase și cu ocazia altor întâlniri.

Planul s-a desfășurat conform prevederilor, agentul s-a „îmbătat” după puțin timp, iar bandiții l-au dus acasă și s-au înapoiat pentru a termina țuica ce mai rămăsese. Agentul a dat consemnul de prezența bandiților la stână. Între timp, bandiții au băut în continuare, iar „țuica fiind foarte tare”, și-a făcut imediat efectul; banditul Toma Arnăuțoiu a adormit, iar Petre Arnăuțoiu și Sorescu erau în stare de inconștiență aproape totală.

Încercuirea stânei de organele care operau i-a trezit oarecum pe bandiți. Ei au încercat să se apere, dar fără să reușească, cu tot armamentul pe care-l aveau asupra lor. Banditul Petre Arnăuțoiu, care era puțin mai lucid, a reușit totuși, pentru moment, să iasă din încercuire și să se ascundă în niște boscheți; el, însă, a fost prins imediat.

Petre Arnăuțoiu a declarat locul unde se află bordeiul și împreună cu grupul de operații s-a deplasat la circa un km și jumătate de locul acțiunii, în punctul numit «Râpile Dracului», unde bandiții își construiseră un nou bordei. Întreaga zonă din jurul bordeiului a fost încercuită; după somații îndelungate, Maria Plop s-a predat, coborându-se din bordei împreună cu copilul ei în etate de doi ani. Banditul Jubleanu Constantin a refuzat să se predea și a deschis foc asupra organelor noastre... [Dosar 1238, vol. 43].

Varianta din «Sinteză» relevă implicarea agentului Securității, Marinache Gh., despre racolarea căruia se va relata în consemnarea versiunii cu circulație zonală, mult mai credibilă, totuși, fiindcă a fost „culeasă” de la martori oculari, participanți la atacul bordeiului de la Râpile cu Brazi din Poenărei.

Versiunea reprodusă din «Mărturia» studentului Cornel Drăgoi, fiul preotului martir Ion Drăgoi din Nucșoara, constituie, prin excelență, o mărturie intrată în conștiința localnicilor asupra ultimelor clipe de libertate ale membrilor grupării de partizani: „Versiunea cea mai plauzibilă este că a fost, la Corbșori, un boiernaș, Vică Poenăreanu, care a avut un băiat, Grigoriță, și băiatul ăsta i-a ajutat mult pe băieții noștri.

Dar în momentul când Securitatea a fost sigură că Grigoriță știe ceva de ei și că i-a ajutat, a făcut presiuni asupra lui și se pare că a cedat, până la urmă. Nu s-a supărat nimeni pe el, deși se pare că el le-ar fi dat băutura aia cu narcotice ca să-i prindă. Ș-atunci, a fost ușor să-i înconjoare acolo, la stână. Cu Toma s-au luptat, Petrică a reușit să fugă, dar, turmentat, când a trecut prin Râul Doamnei, și-a udat pistolul. L-au prins cu câinii. Nici n-a putut să tragă. Că, era simplu: dacă mergea pistolul, împușca câinele și gata.

Tomiță se pare că a fost rănit în luptă și, până să-l prindă pe Petrică, l-au dus la stâncă și el a strigat la Tică Jubleanu și la Maria că gata, i-a prins.

Maria Plop a coborât cu fata, dar Tică a rămas și a tras înăștia de afară. El a vrut mai întâi pe Petrică să-l împuște, cred. El n-a știut ce s-a întâmplat, cum au căzut ei. Ce-a zis –ăștia s-au predat și mă iau viu și pă mine.

Și acest țaran cred că i-a bătut puțin pe toți la fund; ca să nu bage pe nimeni și ca să nu aibă necazuri, și-a păstrat pentru el ultimul cartuș...

Ș-ăștia, securiștii, s-au pupat; unu' s-a legat cu frânghie și i-a dat drumul de sus, că Tică tăia scara de frânghie. Și înainte să se dea pe frânghie în jos s-au pupat, hai coboară, ești erou. Intră peste ăla, în grotă, și-l găsește mort acolo. Însă nenorocirea... Au găsit și caietul. Da !... Păi, de exemplu, s-au întâlnit cu un băiat în munte și ăla n-avea ce să le dea. O țigară ai ?... Avea șase țigări într-un pachet... Șase ani i-au dat.”.

[Fragment reprodus din volumul

«Epopoea rezistenței anticomuniste din Poenărei-Muscel», de Grigore Constantinescu]

Maria Plop a coborât cu fata...

Conștientizând adevărul rostit de către marele istoric Nicolae Iorga: „Neamul românesc devine etern prin cultul eroilor”, Colegiul organizator al primei întâlniri din anul 2004 a fiilor satului desfășurate sub genericul «Poenărei – străbuna vatră natală» și-a propus ca obiectiv prioritar ridicarea unei imense cruci închinată eroilor Rezistenței armate anticomuniste de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș, pe Dealul Toaca, vârful cel mai înalt de pe golul Poenăreilor, cu vizibilitate maximă în zonă, în apropierea locului unde au fost prinși, prin trădare, ultimii partizani ai Grupării «Haiducii Muscelului» care au luptat pentru libertate și pentru înlăturarea dictaturii comuniste din România, pentru ca, în memoria colectivă a românilor, amintirea lor și a susținătorilor lor martirizați în anchetele Securității să dăinuiască în veci.

S-a ales, ca loc de amplasament al crucii, zona „Lacul Roșu”, mai precis, vârful acesteia, la circa 200 de m vest de bordei, acolo unde partizanii efectuau observații permanente asupra mișcărilor de trupe, întrucât spațiul precizat permitea o perfectă vizibilitate spre drumul județean Piscani-Domnești-Nucșoara și drumul național Curtea de Argeș-Domnești-Câmpulung-Muscel, rute utilizate frecvent de armată și de Securitate, prin Valea Râului Doamnei, către Munții Făgăraș.

Dificultatea transportării unei imense cruci de lemn, înalte de circa 15-20 m, la locul amplasamentului acesteia a constituit o preocupare a proiectantului, ing. Constantin Samoilă, care ar fi preferat un metal de construcție ușor, eventual, aluminiu, material ce permitea transportarea și asamblarea pieselor constitutive pe locul fixat. Impedimentul procurat acestui material extrem de scump l-a determinat pe proiectant să renunțe la ideea sa, deși rezistența aluminiului în timp și strălucirea sa reprezentau două argumente pro incontestabile. Pentru ca monumentul în forma de cruce să fie vizibil pe o arie extinsă, s-a procedat la „îngemănarea unor cruci” care, privite dinspre sud, est, sau vest să nu ofere imaginea unei simple coloane verticale, ci imaginea perfectă a unei cruci de formă latină. Definitivarea ansamblului a implicat, astfel, efectuarea unor studii de perspectivă în spațiu rezolvate cu succes de către proiectant.

Din păcate, acest generos proiect nu s-a putut realiza până în prezent, din diverse cauze obiective, invocându-se, printre altele, costurile unei asemenea operațiuni de amploare, imposibil de a fi asigurate de un sat a cărui populație gravitează în jurul a o sută de locuitori permanenți. Într-o asemenea situație insurmontabilă, consider că o soluție viabilă ar fi preluarea unui model adoptat cândva de edilii Brașovului care au marcat vizibil cu brazi plantați numele orașului lor într-o zonă defrișată.

Imaginea unei cruci uriașe realizate prin plantarea, sub această formă, a unor brazi pe pajiștea în declivitate accentuată a poienei de la Lacul Roșu, vizibilă de la circa 15 km, din teritoriul comunei Pietroșani și de pe șoseaua națională dintre Câmpulung-Muscel și Curtea de Argeș ar reprezenta o modalitate accesibilă sub raport financiar de a marca locul ultimului adăpost al ultimilor partizani din Gruparea «Haiducii Muscelului».

O cruce a partizanilor vizibilă de la mare distanță ar constitui un reper sacru al eroismului lor perpetuând, în zonă, ideea că ei și susținătorii lor au murit pentru libertate în lupta împotriva comunismului.

Sper ca viitoarele întâlniri ale fiilor satului Poenărei să se desfășoare lângă acest obiectiv memorial de rezonanță națională, în cadrul feeric al naturii de la Lacul Roșu. Ar fi o întâlnire mult mai motivată, întrucât, prin acest însemn al credinței strămoșești, s-ar întipări, în mințile generațiilor prezente și viitoare din zonă și nu numai, uriașul tribut de sânge dat de neînfricabili fii ai satului Poenărei căzuți în lupta pentru reîntronizarea libertăților democratice în România.

Pentru a se conferi monumentului memorial individualitate, textele inscripționate pe plăci metalice fixate pe un mic obelisc de beton vor cuprinde referiri sumare la rolul mișcării de rezistență anticomunistă în istoria României:

Rezistența armată anticomunistă de pe versanții sudici ai Munților Făgăraș – organizată și coordonată de către colonelul Gheorghe Arsenescu din Marele stat major al armatei regale române – se situează, prin intensitatea operațiunilor organizate, prin durata considerabilă a activității grupului de partizani [1948-1958] și prin aria geografică în care au acționat membrii săi, între manifestările antitotalitariste de amploare din România. Rezistența armată anticomunistă a fost un fenomen spontan, având ca țel comun acela de a nu se supune consecințelor comunizării României. Formațiunile de partizani nu reprezentau o amenințare majoră pentru puterea comunistă, deși atâta vreme cât rămăneau în libertate subminau pretenția regimului de a deține controlul deplin al țării. Formațiunea care a supraviețuit cel mai mult a fost cea a «Haiducilor Muscelului».

În această luptă inegală împotriva regimului de teroare comunist, satul Poenărei – care a fost ultimul adăpost al partizanilor din gruparea «Haiducii Muscelului» – a dat un uriaș tribut de sânge.

Au fost **condamnați la moarte** și secerăți de gloanțele regimului comunist, la Închisoarea Jilava, în crunta noapte de 18/19 iulie 1959:

† **ANDREESCU N. NICOLAE** [n. 20 februarie 1918] – preot;

† **CONSTANTINESCU GH. IOAN** [n. 19 octombrie 1906] – preot;

† **POPESCU GH. GHEORGHE** [n. 12 aprilie 1902] – învățător;

† **SORESCU I. NICOLAE** [n. 23 iulie 1900] – agricultor.

Au fost **condamnați la ani grei de detenție** vredniciei de pomenire luptători pentru libertate din Poenărei:

† **ANDREESCU N. MARIA** [n. 28 ianuarie 1923] – soția preotului Nicolae Andreescu; 15 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii;

† **CONSTANTINESCU GR. JUSTINA** [n. 12 aprilie 1912] – soția preotului Ioan Constantinescu; 15 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii;

† **CONSTANTINESCU-PREDUȚ I. IULIANA** [n. 16 iunie 1929] – profesoară, fiica preotului Ioan și a Justinei Constantinescu; 12 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii. Arestată, deși era gravidă în luna a șaptea, a născut, în Închisoarea Văcărești, o fetiță: Justina-Libertatea, la 18 septembrie 1958;

† **DIACONU I. IOAN** [n. 10 noiembrie 1925] – agricultor; 15 ani închisoare corecțională;

† **ILIESCU N. NICOLAE** [n. 2 septembrie 1912] – agricultor; 18 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii;

† **NĂSTASE GR. ECATERINA** [n. 24 martie 1901] – casnică; 12 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii;

† **POPESCU GH. GHEORGHE** [n. 10 martie 1931] – student, fiul învățătorului Gheorghe și al Mariei Popescu; 8 ani închisoare corecțională;

† **POPESCU GR. MARIA** [n. 15 iulie 1908] – soția învățătorului Gheorghe Popescu; 8 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii;

† **SORESCU GR. MARIA** [n. 15 iulie 1905] – soția baciului Nicolae Sorescu; 3 ani închisoare corecțională și confiscarea totală a averii;

† **SORESCU N. GHEORGHE** [n. 2 august 1925] – fiul baciului Nicolae și al Mariei Sorescu, agricultor; 7 ani închisoare corecțională și confiscarea totală a averii.

† **DEACONU GR. ION** [n. 1925] arestat, din eroare, datorită asemănării de nume cu Diaconu I. Ioan, și care, la numai o lună de la eliberare, a decedat, din cauza regimului de teroare din cursul interogatoriilor de la Securitate.

– **MARINESCU V. ALEXANDRU** [n. 17 septembrie 1929], bacalaureat; condamnat la 20 ani muncă silnică și confiscarea totală a averii.

*Jertfindu-vă sub steagul sfânt
al patriei, prin timp, durate,
ați semănat acest pământ
cu dor nestins de libertate !*

Pe o altă placă, va fi inscripționat textul:

Bordeiul de la Râpile cu Brazi – situat la circa 200 m est – a fost, timp de șase ani [1952-1958], ultimul adăpost al partizanilor: **PETRE ARNĂUȚOIU, TOMA ARNĂUȚOIU, CONSTANTIN JUBLEANU, MARIA PLOP** și al fiicei acesteia, **Ioana-Raluca**, născută în bordei.

POENĂREI

REPER DE ETERNITATE

Oaspeți dragi pe plaiurile noastre natale, participanți la Manifestarea cultural-artistică anuală «Poenărei – străbuna vatră natală» au consemnat, în cronică de aur a acestei așezări muscelene, impresii de neuitat, ce conferă satului martir Poenărei aura unui reper de eternitate în istoria neamului românesc.

Satul acesta, Poenărei, pitit printre dealuri și sub munți, răsărit parcă dintr-o sămânță purtată de vânt, însingurat ca o stâncă țâșnită din valuri, ce părea sortit să rămână închis în el pentru veșnicie. Cu preoții și dascălii lui, care veneau și se statorniceau în sat după terminarea studiilor, cu cizmarii, dogarii, tăbăcarii, rotarii, zidarii, băcanii, fierarii, croitorii, tâmplarii, sobarii, cârciumarii, țesătoarele de plocade, de covoare, fote și bete, „pictorițele cu acul” în decorarea ilor și toți ceilalți meseriași de care era nevoie într-o așezare umană atât de izolată.

Nu lăsați să moară satul românesc, de atâtea secole leagăn al unui popor care nu trebuie să dispară de pe harta lumii !...

MARIN IONIȚĂ,
scriitor

GHEORGHE PĂUN,
academician

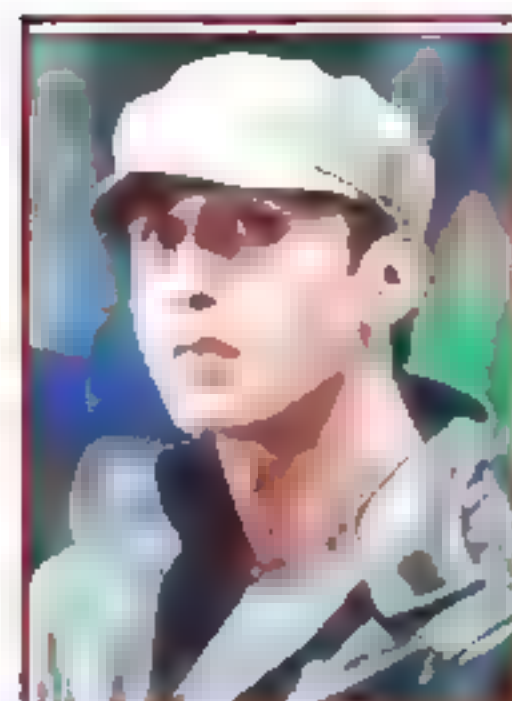
Aș face o plecăciune spre Râpile cu Brazi, fiindcă știu o parte din istoria lor. Toată admirația pentru oamenii locului, dar aș face o ipoteză, ținând cont și de așezarea de pe vârful dealului: aici, sunt daci liberi, nu romano-daci, pentru că nici comunismul nu a reușit să-i îndoieie prea ușor fiind ultimul loc unde ei au rezistat. E un lucru deosebit și se vede asta și din modul în care s-au organizat astăzi, când mulți fii s-au întors la vatră.

Văzând așezarea Poenăreilor și a localităților din jur, poți înțelege deplin de ce libertatea a fost idealul permanent al oamenilor. Cerul se sprijină pe înălțimi, oferind oamenilor libertatea de mișcare, de gândire, de odihnă, posibilitatea adăpostirii, fără a se crea simțământul pe care-l are locuitorul de la câmpie – acela de a se simți „strivit” de imensitatea cerului.

DORU CĂPĂTARU – istoric de artă

Am fost prima oară la Poenărei, în 2008. E un loc care ne-a amintit de copilărie, încărcat de istorie, ce păstrează vie memoria celor care au luptat pentru libertate... O dată ajuns acolo, e imposibil să nu rămâi vrăjit de frumusețea locurilor neatinse de modernismul anilor pe care îi trăim și-ți dorești să revii să guști iar și iar din fructele proaspete care abundă pe dealurile verzi...

DRAGOȘ BUCUR,
actor bucureștean

GHEORGHE NICUȚ,
primarul Municipiului Curtea de Argeș

Vin pentru rezonanța acestui sat și, dacă vreți, este și o chestiune de conștiință națională, pentru că, în acest loc, s-a scris o parte din istoria de după război a acestei țări. Aici, au fost, probabil, ultimii români adevărați care au vrut și au putut să reziste comunismului. De asta, sunt în Poenărei !...

A fost o zi de înălțare sufletească și de satisfacții nebănuite, pentru că am călcat plaiuri încărcate de istorie și patriotism românesc și blagoslovite cu români adevărați care, ca în multe alte zone ale țării, au sfințit aceste locuri.

NIC. PETRESCU,
epigramist

Am venit cu mult drag în această vatră de românită, în care comunismul a avut un bastion potrivit, pentru a cinste memoria celor care s-au jertfit pentru liniștea noastră de astăzi... Și prin lupta lor, soarele libertății patriei n-a putut fi întunecat pe vecie de norii crivățului distrugător stârnit din Răsăritul bolșevic...

Martirilor anticomuniști din Poenărei li se cuvine suprema noastră recunoștință...

IONEL CRISTESCU,
scriitor

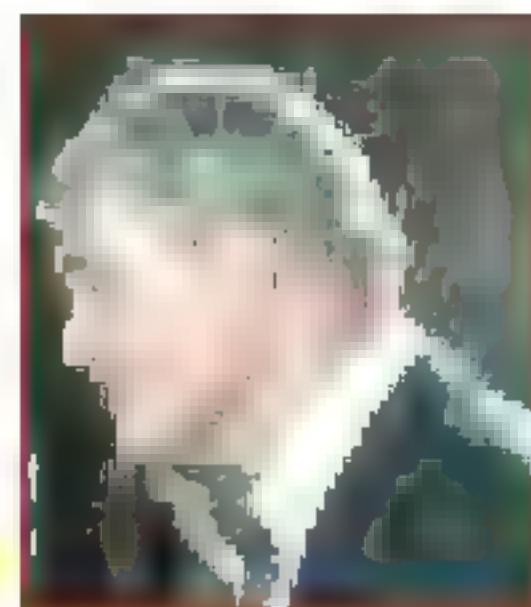
Rar mi-a fost dat să văd o comunitate așa de mică cum este cea de la Poenărei-Corbi, cuprinsă de o efervescență nemaivăzută, organizând, inițial, în august 2004, cu sprijinul efectiv al primarului Mihai Ungurenuș, Întâlnirea fiilor satului. O revistă, «Poenărei – străbuna vatră natală», cum nu găsești multe în țară dedicată unei comunități, o biserică deosebit de frumoasă care îi reunește ca un

magnet pe localnici și pe cei plecați din sat, o școală, dar și un muzeu istorico-etnografic local care îți aduce aminte de înaintași și care stă mărturie unei realități ce continuă să inspire și să fascineze. Închei această scurtă incursiune în spațiul spiritual al acestui străvechi sat muscelan, cu urarea regretatului actor Gheorghe Dinică, cel care, ani de-a rândul, a participat în Poenărei, la Întâlnirea cu fiii satului: „Urez tuturor oamenilor care sunt aici, la Poenărei, să aibă multă sănătate și o viață bună și să mai lăsăm că o să vedem noi. Să înceapă, de acum, a-și schimba nivelul de trai, pentru că e păcat ca lumea asta inteligentă și cu un suflet frumos să nu se simtă mai bine.”.

SORIN MAZILESCU, director C.J.C.P.C.T. Argeș

Un autor francez scria că „Un popor există când memoria rămâne vie”, iar Fiii satului Poenărei ilustrează, cu simplitate și naturalețe, o continuitate palpabilă între vii și morți. Satul Poenărei mi-a oferit privilegiul de a mă simți ca un frate în mijlocul acestor fideli moștenitori ai memoriei eroilor lor. Sacrificiul acestora din urmă nu a fost inutil !...

LUC-GILLES GALLIEZ,
politolog, Franța

Privind retrospectiv, în atmosfera apăsătoare ale anilor '58-59, două lumi se înfruntau, cea a partizanilor, a apărătorilor libertății și credinței și cea a „omului nou”, comunist. O luptă armată, o luptă dârză se ducea pe aceste plaiuri. O luptă inegală. O luptă curajoasă până la sacrificiul suprem din partea partizanilor. O luptă, din păcate, văzând condițiile politice de atunci, sortită, de la început, eșecului. De aceea, era cu atât mai onorabilă, din partea celor care

apărau niște valori umane și naționale, care nu voiau să accepte compromisul și minciuna. Au crezut până în ultima clipă în idealul lor de viață, idealul părinților, străbunilor, idealul neamului nostru românesc, dragostea de țară și de Dumnezeu. Erau oameni curajoși ! Mulți au fost cei care au pățit de inumanitatea și bestialitatea regimului ateo-comunist. Regim care i-a aruncat în închisori, întemnițându-i mai întâi, martirizându-i apoi, pentru a-i masacra în final. În noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, i-au împușcat și i-au abandonat probabil într-o groapă comună de a cărei existență nu-și mai amintesc, privând în felul acesta familiile – care le-au mai rămas –

să-și poată face doliul creștin. Morții au nevoie de amintirile viilor !... De aceea, această manifestare a «Fiilor satului Poenărei», în afară de importanța ei artistico-culturală, este, pentru mine, un omagiu adus «Eroilor satului» de către Fiii satului !...

VIOREL BINDEA, cineast

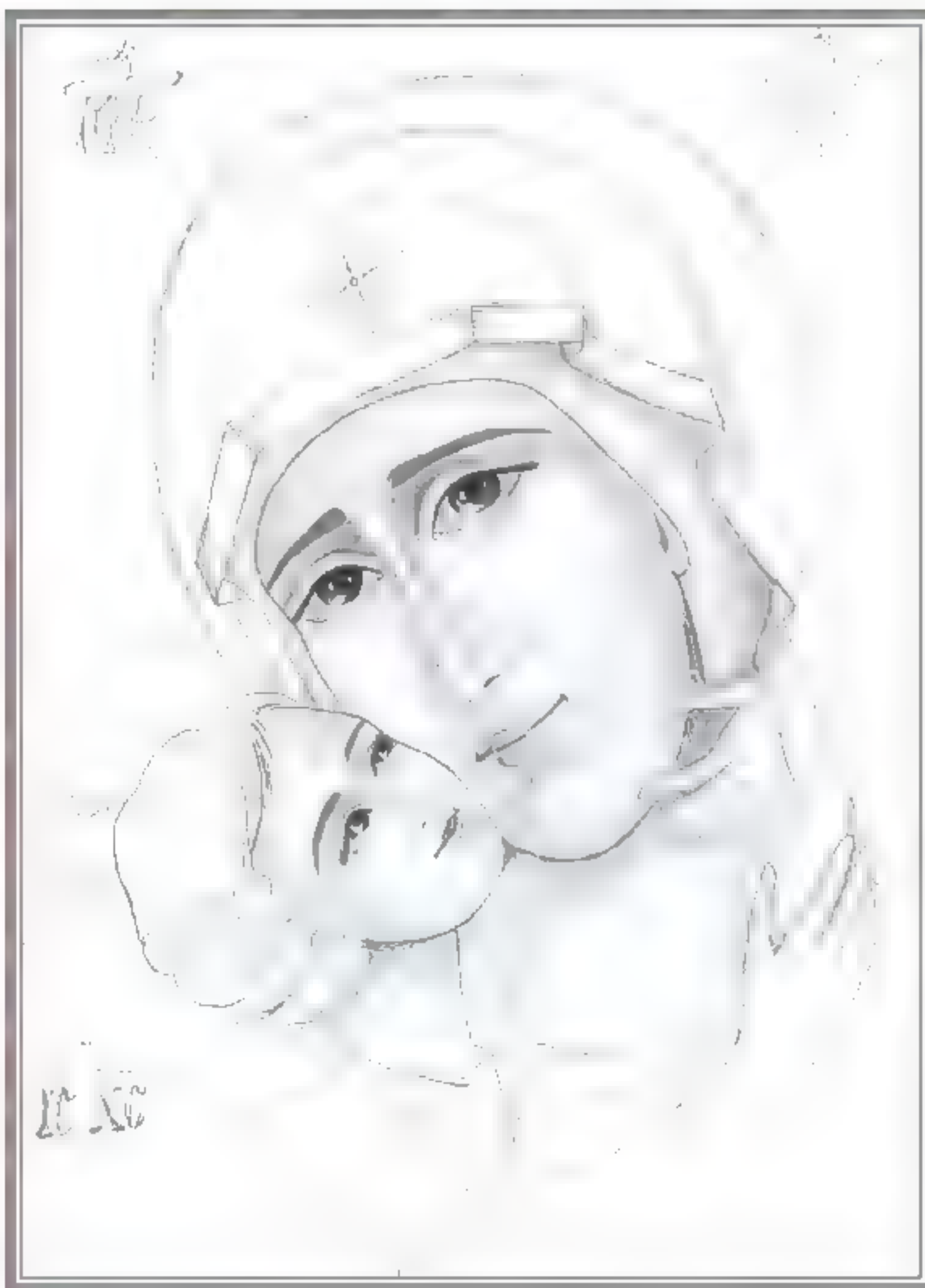
COORDONATE SPIRITUALE

Gând de credință

Rugăciune

de **Mihai Eminescu**

Noi, ce din mila Sfântului
Facem umbră pământului,
Rugămu-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor,
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri;
Din neguri, te arată,
Lumină dulce, clară,
O, Maică Preacurată
Și pururea Fecioară,
Marie !
Crăiasă alegându-te,
Îngenunchem, rugându-te
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie.
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire;
Privirea-ți adorată
Asupră-ne coboară,
O, Maică Preacurată
Și pururea Fecioară,
Marie !

Tezaurul tradiției

PORTUL POPULAR DIN POENĂREI

„Satul este sanctuarul unde se păstrează manifestarea de viață a poporului românesc.” – DIMITRIE GUSTI –

Element constitutiv al patrimoniului cultural național, portul popular reprezintă, în esența sa, un autentic document istoric, un reper al identității și al spiritualității neamului românesc. Formă a culturii tradiționale, portul popular prezintă, prin varietatea motivelor ornamentale realizate într-o amplă gamă cromatică, valențe artistice remarcabile. Portul popular tradițional din Poenărei se integrează, prin caracteristicile sale, portului popular muscelan. Prin decorația sa amplă, costumele populare femeiești din Muscel au influențat considerabil dezvoltarea costumului național din țara noastră.

Tezaur de frumusețe și creativitate, portul popular tradițional din localitate s-a păstrat ca o neprețuită comoară în luminile și în negurile veacurilor. Moștenit de la strămoșii geto-daci, portul popular din Poenărei era confecționat din: in, cânepă și lână – materiale prelucrate de către femei în gospodăriile lor, industria casnică textilă cunoscând, de-a lungul secolelor, o continuă dezvoltare în satul durat din străvechimea neamului românesc pe valea Râului Doamnei. „Toate cămășile, iile, fotele, cioarecii, zeghiile, mărămile se confecționau în casă din cânepă, bumbac, lână și borangic. Acesta este costumele țărănesc ce face admirațiunea tuturor oamenilor cunoscători.”. [Marele dicționar geografic, vol. IV, p. 434].

Costumul popular femeiești din Poenărei, a cărui linie structurală este dată de fota înfășurată strâns pe corp, cuprinde ca elemente constitutive: fota simplă învârgată sau fota aleasă cu fir și lână, ia în „ciupage”, cu ornamente predominant geometrice, dar și florale, realizate din fir auriu și arnici sau mărgelă, culorile dominante fiind roșul și negru. Costumele populare tradiționale feminine aveau, în componența sa, următoarele piese vestimentare: ia cu poale, fota, marama, betele, lăibărica, bunda. Confectionată din pânză de casă țesută în două ite, ia este formată din două părți: trupul și poalele. Ea prezintă o cusătură bogată, realizată cu ajutorul unor materiale cumpărate din comerț: lână, mătase, fir de argint sau de aur și fluturi. Fota – de formă dreptunghiulară – se înfășura strâns în jurul șoldurilor cu ajutorul betelor țesute, din lână, în casă, împodobite în diverse motive decorative, în special, geometrice. Lucrată, în vechime, de obicei, în patru ite, fota s-a țesut ulterior, în două ite – acest tip fiind denumit local „fotă scoțară”, întrucât se țesea precum o scoarță, piesă constitutivă a decorului interioarelor tradiționale din sat. Sub raport cromatic, fota este complet neagră sau amplu ornamentată, împodobirea „cu culori” efectuându-se prin țesătură, sau prin „alesul cu mână” la război, motivele decorative predominante fiind cele geometrice realizate din îmbinări de forme romboidale, dar și florale. În formarea registrului decorativ al fotei, culorile preferate sunt, de regulă, roșul, albastru, verdele și galbenul. Aspectul decorativ al costumului femeiești este amplificat prin brâuri sau bete ornamentate geometric. O particularitate a vechiului costum femeiești o constituia prezența unui brâu roșu, peste care poenărencele se legau cu bete multicolore, pentru a-și

încinge, cât mai strâns, mijlocul. Marama constituie o excelentă piesă de împodobire a capului, confecționată dintr-o țesătură extrem de subțire din borangic. Element component al costumului de sărbătoare, marama prezintă ornamente florale sau geometrice, realizate din bumbac sau din mătase în culorile: roșu, galben, albastru, cu fir argintiu sau auriu. Țesătura de păianjen a maramelor estompează, datorită albului strălucitor, culorile vii risipite din belșug pe ei și fote, conferind poenărencelor o evidentă notă de distincție.

„Ornamentul capului la femei este același ca la fete, cu deosebire că se adaugă marama. Pe piept, poartă sfanți, ruble, sau rubiele, aranjate în două sau trei rânduri semicirculare.” [Marele dicționar geografic, vol. IV, p. 435].

În sezonul rece, vestimentația femeilor era completată cu un mintean confecționat din lână sau cu un cojoc bogat înflorat. În picioare, femeile din Poenărei purtau opinci, iar, pe deasupra obielelor, de la gleznă până la genunchi, aveau pâslari lucrați din pânură albă, care se numeau „tureci”. „Femeile nu poartă capul dezvelit niciodată, fie chiar prin casă, ba încă se feresc mult ca atunci când își pieptănă părul capului să nu fie zărite cu capul dezvelit, chiar de bărbații lor” – observa, la sfârșitul secolului al XIX-lea, C. Alessandrescu. Ele poartă, pe cap, ștergar. În sărbători, poartă marama de borangic cu fel de fel de alesături în război. Femeile tinere lasă părul de atârna pe spate, împletit în una sau două coade; iar cele mai bătrâne îl strâng pe creștetul capului formând o ridicătură sub maramă, numit conciu.”

Costumul popular bărbătesc din Poenărei – prin structura sa: cioareci strâmți din dimie albă, cu croi în cusătură „aleasă”, cămașă cu poale strânsă, la mijloc, în chimir – își are rădăcinile în străvechiul fond cultural traco-dacic, constituind el însuși o dovadă neîndoieală a continuității în acest spațiu mioritic. Mai puțin fastuos, caracterizat printr-o evidentă sobrietate, costumul popular bărbătesc din Poenărei confirmă, ca, de altfel, portul bărbătesc tradițional din Muscel, constatarea pertinentă a scriitorului Alexandru Odobescu: „Când vedem pe Columnă veșmintele ce poartă dacii, nu ne putem opri a recunoaște întrânsele chiar portul muntenilor noștri”. Piese componente ale costumului bărbătesc tradițional din Poenărei sunt următoarele: cămașa bărbătească – de in sau de cânepă (ulterior, din bumbac) – împodobită cu cusături la gât, pe umeri, pe marginile mânecilor și la poale. Cămașa se încingea cu brâu de lână țesut în casă sau cu chimir din piele cu ornamente ștanțate (cumpărat din târgul de la Câmpulung-Muscel), chimir, în care bărbații țineau banii, amnarul și cremenea – piatra de scăpărat pentru aprinderea focului. Iarna, peste cămașă, bărbații purtau: un ilic, cojoc, sau zeghea lungă de lână.

Cioarecii aveau o croială asemănătoare cu țăarii sau izmenele și erau confecționați din dimie albă. Minteanul din țesătură de lână completa vestimentația de iarnă a bărbaților din sat. Pe cap, locuitorii din Poenărei aveau, vara, o pălărie mocănească, iar iarna, o căciulă din blană de miel, de formă țuguată sau joasă, amintind căciula mocănească. În picioare, se încălțau cu opinci din piele de porc sau de vițel. Așadar, unele piese de port popular erau confecționate din in sau din cânepă. Cultivarea inului și a cânepii constituia o îndeletnicire practică de majoritatea femeilor din Poenărei, întrucât, din aceste plante, se prelucrau materialele necesare confecționării vestimentației tradiționale.

Preoții – care reprezentau, în optica sătenilor, o autoritate morală demnă de întreg respectul lor – obișnuiau să „controleze” modul cum oamenii din Poenărei se îmbrăcau și cum își asigurau cele necesare traiului cotidian. Se obișnuia, astfel, ca, la data de 14 septembrie, de „Ziua Sfintei Cruci”, atunci când preotul venea cu crucea în casele enoriașilor, aceștia să pună pe masă: un fuior de cânepă sau de in gata pregătit pentru a fi prelucrat în război – numit, din această cauză, de localnici, „fuiorul popii”. Era o rușine

să nu poți da „fuiorul popii”; de aceea, cultivarea inului și a cânepii devenise o practică în sat, asigurându-se, în acest mod, o materie primă durabilă și ieftină pentru confecționarea vestimentației localnicilor. Darea „fuiorului popii” a constituit un obicei cu adânc substrat social, care se generalizase în mai multe așezări muscelene. Se credea, în popor, că, din „fuiorul popii”, Maica Domnului țesea o plasă sfântă de care se agătau, spre a fi salvate, sufletele nevinovate ale celor ce ajunseseră, din greșeală, în iad.

Pledând pentru continuitatea portului popular local, pe care îl considera „un element de marcă al propriei identități comunitare”, preotul cărturar Ioan Constantinescu menționa, printre altele, într-una dintre conferințele sale intitulate «Obiceiurile strămoșești și obiceiurile noastre», susținută, în cadrul Cercului pastoral și cultural de pe Valea Râului Doamnei, în Poenărei, la 23 ianuarie 1936: „Am început să ne lepădăm și portul, și obiceiurile noastre strămoșești... Uitați-vă, în timpul de față, în zi de sărbătoare, la hori sau la târguri, și luați seama la femeile și fetele noastre îmbrăcate de sus până jos în stămburi străine !... Unde mai sunt hainele de dimle sau de lână curată, lucrate de femeie în casă, unde mai sunt iile de in cusute cu râuri de toată mândrețea, sau cămășile de cânepă ce se purtau odinioară, ca cele mai durabile și cele mai sănătoase ?!... Un strămoș de-al nostru, dacă ar privi, astăzi, într-o zi de sărbătoare, hora satului, n-ar zice odată cu capul că suntem români, ci alte nații !... Dar, chiar cântecele nu mai sunt cele din vechime, curate și duioase, ci amestecate cu fel de fel de vorbe străine; melodia nu mai este cea curat românească, iar vorbele, de cele mai multe ori, au înțelesuri urâte și scârboase...”. [Ioan Constantinescu – *Obiceiurile strămoșești și obiceiurile noastre*, în revista «Poenărei – străbuna vatră natală», an IV, nr. 1(4), p. 26].

Această intervenție „de la suflet la suflet” pentru conservarea nealterată a portului popular moștenit și pentru respectarea integrală a datinilor strămoșești este de extremă actualitate, în condițiile intensificării tot mai accentuate a racordării noastre spirituale la spațiul european de cultură și civilizație.

Familia pr. Grigore Poenăreanu [1900].

Abecedarul recunoștinței:

Învățătorul

MIHAI N. SCHITEANU

Nominalizând pe învățătorii din Școala primară Poenărei care au instruit și educat copiii satului de la înființarea acestei instituții de învățământ până în anul 1921, renumitul inspector școlar Constantin Rădulescu-Codin menționa, printre alții, pe: Constantin G. Dumitrache, Nicolae Isbășoiu, I. Cornățeanu, Mihai Alexandrescu, Petre N. Stănescu, Nae Andreescu, Gheorghe Ionescu, Laurențiu Popescu, Mateescu, Diaconescu, Vasile Belizarie, D. D. Stanciu, Drag. Hera, Bratu, pr. Ionescu, Gheorghe Moisescu și I. Hănescu, încheiind lista acestor distinși dascăli de școală cu Mihai N. Schiteanu.

În memoria celor care i-au fost elevi în satul Poenărei, imaginea învățătorului Mihai Schiteanu s-a păstrat neștearsă ca o icoană scumpă a unui dascăl respectat pentru preocuparea de a da țării oameni pregătiți să mănuiască atât condeiul cât și plugul în vreme de pace, dar care să știe că trebuie să-și jertfească, în timp de război, chiar și viața pentru apărarea pământului sfânt al patriei unde s-au înălțat în luminile și umbrele acestei lumi.

Nu întâmplător, în «Monografia satului Corbșori», satul său natal, profesorii Ion și Maria Miu elogiază eroismul învățătorului Mihai Schiteanu, „veteran al celor două războaie mondiale, ofițer de rezervă, decorat cu înalte ordine militare, pentru că a dovedit bravură și eroism în momentele grele ale luptelor”, Brevetul 1558 clasa a II-a acordat prin Înaltul decret nr. 124 din 2 decembrie 1917, sub semnătura ministrului de război, generalul Iancovescu, „locotenentului în rezervă Schiteanu Mihai din Regimentul 2 Grăniceri” constituind o dovadă a „bravurii și avântului cu care a condus plutonul la atacul cotei 789 de pe Dealul Coșna, din 31 iulie 1917”. Spiritul de eroism dovedit de locotenentul Schiteanu Mihai din Regimentul 2 Grăniceri va fi remarcat la sfârșitul Primului Război Mondial, majestatea sa regele Ferdinand I conferindu-i, prin Brevetul nr. 2914 din 20 octombrie 1919, Crucea comemorativă a războiului 1916-1918 cu baretele Tg-Ocna. Antrenarea României în cel de-al Doilea Război Mondial va însemna pentru căpitanul în rezervă Schiteanu N. Mihai concentrarea pe front în Regimentul 8 Dragoș, dar și o reconfirmare a eroismului său ostășesc, prin acordarea, prin Înaltul Decret nr. 298/ 2 februarie 1942, a Ordinului Steaua României cu spadă în grad de cavaler cu panglica de Virtute Militară, „pentru curajul, devotamentul și destoinicia cu care și-a comandat compania în lupta de la Freudenthal din județul Timiș, la granița cu Serbia, în zilele de la 2 la 5 septembrie 1941”.

Surprinzător de vii erau, la vreme de maturitate, amintirile elevei sale, Grigorescu Gr. Iustina, despre dascălul Mihai Schiteanu de la școala din sat: „Un om minunat, pe care-l așteptam cu nerăbdare să bată la poarta curții casei părintești, pentru că-i îndemna pe părinți să mă trimită mai departe la învățătură în oraș, fiindcă – le spunea dânsul – «O să vă facă mare cinste mai târziu... Pun mâna în foc c-o să fie, și acolo, prima din clasă !»... Modest îmbrăcat, în cămașă țărănească albă, înflorată, cu pantaloni de șai întotdeauna călcați la dungă, cu pălărie, ori căciulă de miel, nu se deosebea vestimentar de săteni, iar graiul său potolit era ascultat mereu cu atenție de oameni, știind să toarne în cuvinte înțelepciuni numai de el știute, culese din cărți. Ne îndemna, ne obliga chiar să citim toate cărțile din biblioteca sătească și, deseori, ne aducea din propria sa bibliotecă unele volume care îl pasionaseră și pe dânsul, având, însă, întotdeauna grijă, să ne provoace la discuții, pentru a-și da seama dacă mesajul cărților a fost corect însușit de noi. Credea în puterea lecturii de a influența viețile oamenilor, cum credea în destinul său de dascăl, pe care și l-a onorat, printr-un devotament exemplar, și la școala noastră primară din Poenărei.”.

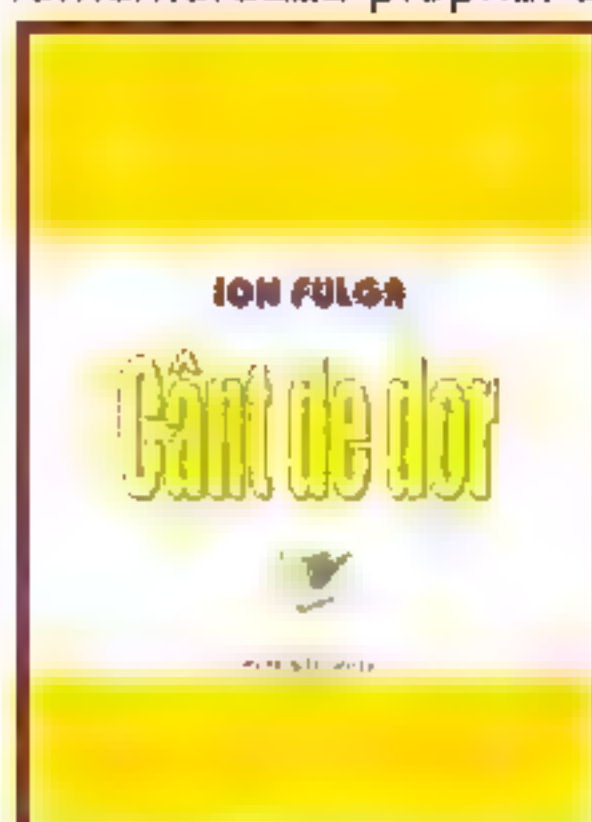

NE-A PĂRĂSIT UN RAPSOD DRAG:

ION FULGA

Fiu de țărani harnici, ivit pe lume în anul 1935, în familia lui Gheorghe și Victoriei Fulga din satul nucșorean Slatina, Ion Fulga a simțit, încă din tinerețe, fiorul sacru al poeziei, despre care filozoful român Vasile Conta afirma că este „sufletul intim al omului, cugetarea divină, puntea pe care poți trece în lumea visului”. Creația lirică a poetului Ion Fulga are rădăcini adânci în filonul de aur al poeziei populare românești. A fost un rapsod îndrăgostit de viață, de frumusețea de nedescris a plaiurilor muscelene, cărora le-a închinat gânduri sensibile, încărcate de admirație și de o pătimașă dragoste.

Poetul popular Ion Fulga își rememorează propriul destin, într-un soi de „curriculum vitae”, din care reproduc versurile: „Trec vremea să mă-nșor; / dar nu am nat; / am luat o mândră de soție, / frumoasa lui Gheorghe Ilie; / că-i de căprioară; / am dus-o acas', la Ne potrivim parcă din fire; / ne după doi ani de zile, / copilul drag băiat; / și toți din neam ne-am de zile / și, iată, o fetiță vine; / o maică-sa...”. Buchetul de versuri

mireasma pădurilor de brad, suflul stâncile, trilu înălțat spre înaltul presus de orice, dragostea pentru căruia codrul i-a fost întotdeauna frate... Sufletul său era încărcat de iubire pentru sat, pe care l-a simțit întotdeauna aproape. Ion Fulga a suferit sincer, trăind drama familiilor din Poenărei lipsite de libertate în timpul regimului comunist: „Poenărei, sat încercat, / ca un mărgean înșirat / pe poienile cu mure / și coline de pădure... / Strămoșii de altădat' / un frumos nume ți-au dat; / de tine, s-au îngrijit, / copiii toți s-au școlit, / dându-ți ce ți-a trebuit... / Doamne, ce frumos era / și ce bine se trăia ! / Dar, cu vremea ce-a trecut, / foarte mulți au dispărut / din cei ce i-am pomenit, / că pământu i-a-nghițit; / unii, de moarte curată, / iar alții, bătuți de soartă: / au murit prin pușcării, / departe de-ai lor copii, / împușcați de dictatură, / ce i-a condamnat cu ură, / că i-a găsit vinovați, / c-au ajutat niște frați / nehrăniți și dezbrăcați / ce fugiseră în munți, / nouă ani, poate mai mulți, / izolați de-ntreaga lume: / Arnăuțoi, pe nume !... / Comunismul, când era, / pe dușmanii lui, vâna, / securiștii-i urmăreau, / telefoane instalau, / la cap de fir, ascultau / și, cu spionaj, lucrau... / Pân' la urmă, au învins / și pe partizani i-au prins, / lăsând Poenăreiu trist... / Cu ei, au mai arestat / foarte mulți oameni din sat, / care i-au tot ajutat: / popa Nae Andreescu, / preotul Constantinescu, / învățătorul Popescu / și baciul Nae Sorescu; / găsindu-i mai vinovați, / judecați, nejudecați, / la moarte-au fost condamnați, / la Jilava, împușcați, / lăsând satu-ndoliat / și tare îndurerat !... / Cei ce cu viață-au scăpat, / acas', s-au-napoiat, / când pedeapsa-a expirat; / multe rele-au îndurat !”...

Ion Fulga, rapsodul drag din Poenărei, ne privește acum, cu aceeași iubire, de acolo de sus, din ceruri, rugându-se Atotputernicului, poate în inspirate stihuri, ca în veci să înflorească și-n pace să dăinuiască vechea vatră românească...

PENTRU INIMA DUMNEAVOASTRĂ

TERAPIE PRIN MUZICĂ

- ★ **Chopin** – Nocturne [op. 9, nr. 3 / op. 15, nr.22 / op. 32, nr. 1]
- ★ **Debussy** – Preludiu la după-amiaza unui faun
- ★ **Pachelbel** – Canonul în re major

- ★ **Vivaldi** – Anotimpurile
- ★ **Mozart** – Serenada nr. 13 în sol major

- ★ **Rahmaninov** – Concertul pentru pian nr. 5
- ★ **Haendel** – Muzica apelor
- ★ **Beethoven** – Concertul pentru vioară
- ★ **Dvorak** – Simfonia nr. 8

- ★ **Aranjuez de Rodrigo** – Concert
- ★ **Mozart** – Simfonia Linz, k. 425
- ★ **Vivaldi** – Anotimpurile

- ★ **Liszt** – Vis de dragoste
- ★ **Schubert** – Serenada
- ★ **Rimski-Korsakov** – Imnul Soarelui

- ★ **Sibelius** – Suita Karalia
- ★ **Ceaikovski** – Serenada pentru orchestre de coarde [op. 48]

REFLECȚII DIN CLEPSIDRA VIEȚII

- ❖ Orice glorie statuată se stinge, cu timpul, în cocleala bronzului.
- ❖ Unii își iau, în viață, un aer monumental, uitând, însă, că soclul îl înalță numai posteritatea.
- ❖ Este, desigur, imposibil să spui ceva autentic despre nimic.
- ❖ Puiul care se acoperă cu prea mult puf, sub aripile mamei, învață singur să se umfle în pene.
- ❖ Vânătorii de greșeli sunt ei înșiși, prin vocație, erori ale vieții.
- ❖ Amintirile sunt pleoapele timpului care cad peste clipa de azi, pentru a se ridica, de sub uitare, mâine.
- ❖ Abisul marilor spirite este eternitatea.
- ❖ Orice aniversare este retrospectivă, atunci când nu mai are șanse să fie prospectivă.
- ❖ Unii pun degetul la gură, doar ca să tacă alții.
- ❖ Soarele îi luminează pe toți, fără să-i dea, însă, vreunui, strălucire...
- ❖ Nu numai oamenii îngândurați au gânduri.
- ❖ Efemerul este starea de veghe a durabilului.
- ❖ Aspirând la o iluzorie glorie postumă, unii își scriu memoriile, chiar dacă viața lor n-a fost deloc memorabilă.
- ❖ Un citat preluat fără discernământ este o conștiință împrumutată arbitrar.
- ❖ Unele animale au sfârșit prin a deveni oameni; unii oameni sfârșesc prin a deveni animale... Nu toate maimuțele au coborât din copaci cu intenția de a se transforma în oameni.
- ❖ Un semidoct este, în optica prostului, un semizeu.
- ❖ Veșnicia se statuează în ceea ce durăm cu sufletul încărcat de viitor.
- ❖ Unii își scriu memoriile, de teamă că o să-i lase memoria. Alții, din păcate, își scriu memoriile, când îi lasă memoria.

[Grigore Constantinescu – SOLILOCVII-REFLECȚII LAPIDARE, Pitești, 2004, passim]

Umor

–Ce este un celibatar ?

–Un om care a pierdut ocazia de a face nefericită o femeie.

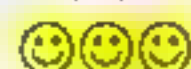
–Ce este căsătoria ?

–O fortăreață asediată: cei de afară vor să intre, iar cei dinăuntru vor să iasă...

–De ce visează oamenii ?

–Ca să nu se plictisească în timpul somnului...

Proaspăt căsătorită, o fată se plânge mamei că soțul i-a făcut o vânătăie serioasă sub ochi.

–Sunt surprinsă ! Eu îl știam plecat în delegație, zice mama.

–Și eu !...

–Spune-mi, soția ta este tot atât de frumoasă ca acum 20 de ani ?

–Este, numai că lucrul ăsta mă costă mult mai mult...

O doamnă caută un soț, făcând un anunț la matrimoniale:

–Trebuie să fie amabil, să iubească natura, animalele, să-mi povestească întâmplări hazlii, noutăți. Și să nu mă întrerupă niciodată !...

Răspuns:

–În acest caz, aveți nevoie de un televizor. Este mai ieftin...

Soțul, visând, îi spune soției:

–Aș dori să merg undeva unde n-am fost niciodată și să fac ceva ce n-am făcut niciodată...

–Foarte bine ! Mergi la bucătărie și spală vasele !...

O fetiță întreabă pe mama sa:

–Mamă, de ce tata e așa de chel ?

–Deoarece are multă minte și i-a căzut părul.

–Dar tu de ce ai așa de mult păr în cap ?

–Mănâncă și taci !...

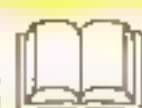
Mama își ceartă fiul (care nu prea învață):

–Ești la fel de prost ca și tatăl tău !

Soțul ei, care se afla în camera vecină, intervine:

–Aud că sunt un prost ?

–Tu să taci !... Nu despre tine e vorba...

~~~~~

— EVENIMENTE din ACTUALITATE —

MANIFESTAREA CULTURAL-ARTISTICĂ «POENĂREI – STRĂBUNA VATRĂ NATALĂ»

SATUL POENĂREI ÎȘI AȘTEAPTĂ FII ȘI PRIETENII

Moto:

„Satul este sanctuarul unde se păstrează manifestarea de viață a poporului român, este tipul rezumativ, sinteza neamului.” — D. Gusti

Poenăreii, sat de munte, este o fărâmbă de Românie, un filon de aur, un sătuc, dar o veritabilă oază de autohtonism românesc. Demonstrația o face și cu această manifestare, cea mai mare sărbătoare a poenărenilor – „Întâlnirea fiilor satului și a prietenilor lor”. De la început, se remarcă faptul că satul are 100 de locuitori, iar manifestarea nu ar putea avea loc fără participarea materială a fiului satului – Virgil Baci, devenit, în ultimul an, primar al comunei Corbi. Ecoul acestei participări nu putea avea același răsunset fără participarea spirituală a fiului satului nostru – profesorul Grigore Constantinescu, precum și a altor iubitori ai celui mai frumos sat din lume. Acest prilej a adunat, la fiecare ediție, personalități din lumea culturală, totul desfășurându-se sub genericul „Satul natal – o iubire permanentă”. Iată că acum participă la o ediție jubiliară. Organizatorul și sponsorul acestui eveniment este **Virgil Baci**, care declară cu mândrie: „M-am născut din rândul dumneavoastră, mă cunoașteți și știți că sunt omul care duce la bun sfârșit ceea ce încep”. Iată câteva acțiuni începute și duse la bun sfârșit:

★ apariția unei publicații lunare de informare și atitudine, *Argeșul de Nord*, gazeta pentru oamenii locului;

★ sponsorizarea revistei *Poenărei – străbuna vatră natală* și a acțiunii *Întâlnirea fiilor satului*;

★ consolidarea bisericii din Poenărei și a altor biserici din comună;

★ modernizarea drumurilor interioare și asfaltarea tronsonului de la intrarea în sat.

Merită toată stima și admirația noastră !

Iată că am ajuns la cea de-a 10-a ediție și tot în prima sâmbătă după *Sfânta Marie Mare*, tot aici, la *Picior de Paris*, vă facem invitația:

Vă așteptăm sâmbătă, 17 august, la Poenărei, cu brațele și cu sufletele deschise, în miez de vară, ca pe niște frați, să ne bucurăm. Aceasta este marea lecție de viață: să ne bucurăm și să visăm la veșnicia faptelor cu care ne vom mândri.

Veniți să preamărim atotputernicia vieții veșnice răsfoind revista noastră de suflet, fotografiile constituind documentul doveditor al existenței minunatului sat Poenărei și a fiilor săi.

Aici și acum, se adevăresc mai mult ca oricând cuvintele filozofului Mircea Eliade: „Misiunea istorică a unui popor se verifică prin puterea de a-și apăra pământul, libertatea și drepturile, prin capacitatea de a crea valori.”.

Constantin SAMOILĂ

[Text reprodus integral din «Săgetătorul» – supliment literar al cotidianului «Argeșul», nr. 828 din 13 august 2013].

FIIL SATULUI POENĂREI SE ÎNTÂLNESC ÎNTR-O EDIȚIE JUBILIARĂ

Primarul din Corbi, Virgil Baci, a lansat invitațiile pentru cea de a X-a ediție a zilei dedicate satului său natal, pe care a lansat-o și a susținut-o de-a lungul anilor. Ca de obicei, ea se va desfășura în prima zi de sâmbătă de după prăznuirea Adormirii Maicii Domnului. Manifestarea a debutat cu scopul salvării de la moarte a acestui sat care în perioada interbelică era numit „picior de Paris”, după ce premierul Armand Călinescu dăduse fondurile necesare pentru pietruirea drumului de acces. După ultimul război mondial, la Poenărei a fost ultimul adăpost al „Haiducilor Muscelului”, grupul de rezistență antibolșevică dirijat de frații Arnăuțoiu, căzut în mâinile Securității, prin trădare. Satul a dat tributul de sânge al martirilor executați la Jilava sau pieriți prin lagărele de exterminare. Preoții Nicolae Andreescu și Ioan Constantinescu, învățătorul Gheorghe Popescu, baciul Nicolae Sorescu și alții sunt comemorați în ultimii ani spre veșnică pomenire la biserica din sat, cu pioșenia și respectul datorat celor care și-au jertfit viețile pentru binele urmașilor.

Grație eforturilor primarului **Virgil Baci**, satul Poenărei a revenit la viață, căci aceste sărbătoriri s-au îndrăgostit de valea Râului Doamnei și au Argeșului. În 2011, Virgil Baci participantilor la Întâlnirea fiilor următoare, nu-și vor mai rupe paragină de primar, căci altul s-a întâmplat, căci anul trecut administrației publice locale, deoarece fusese pietruit, cum vremea lui Armand Călinescu – după cum spuneau localnicii mai vârstnici.

i-au adus mulți prieteni care de minunatele locuri de pe prins rădăcini în nordul le-a promis în biserică satului Poenărei că, la ediția mașinile pe drumul lăsat în va conduce localitatea. Și așa era dumnealui șeful iar drumul arăta grozav, nu se mai întâmplase din

Sâmbătă, de la ora 13.00, se va tăia panglica inaugurală la drumul spre Poenărei, asfaltat pe o lungime de 1,050 km. /.../ Referitor la programul de sâmbătă, ne-a informat că, după slujba de comemorare a martirilor luptei anticomuniste, care va începe în jurul orei 10.00, la biserică, și după tăierea panglicii inaugurale pentru drumul asfaltat, restul manifestărilor se vor desfășura – ca de obicei – în curtea școlii, unde este și muzeul sătesc îngrijit de artistul Costel Samoilă. Anul acesta s-a optat pentru promovarea talentelor locale (destul de numeroase) și a celor din județul nostru, în cadrul unui amplu program artistic, care va culmina cu focul de tabără și alte surprize. Virgil Baci a anunțat că-i așteaptă cu brațele deschise pe toți cei care vor să vină la Întâlnirea fiilor satului său natal.

Doru BOBI

[Text reprodus din «Argeș expres», nr. 3510 din 15 august 2013].

ÎNTÂLNIREA FIILOR SATULUI POENĂREI, SUB SEMNUL RENASTERII

Sărbătoarea ctitorită de Virgil Baci, alături de un grup de consăteni cu suflet mare, dintre care merită să fie amintiți: istoricul Grigore Constantinescu, Sorinel Păunescu, Benone Mitulescu sau Costel Samoilă, a ajuns la ediția a X-a. Scopul declarat de la bun început ■ fost acela de a-l salva de la dispariție și acum se poate spune fără teama de ■ greși, că a fost atins. Poenăreii trăiește o nouă viață nu numai în prima zi de după sărbătorirea Adormirii Maicii Domnului, când populația cel puțin i se dublează, dar și în oricare dintre celelalte zile ale anului. Aici, fiii satului și-au adus de la ediția inaugurală prietenii și unii s-au îndrăgostit de aceste locuri minunate și nu numai că au revenit, dar parte dintre ei au și prins rădăcini, după ce și-au cumpărat pământuri, și-au durat case și petrec o mare parte ■ timpului acolo.

Iar un alt semn care sare pur și simplu în ochi, este acela al deschiderii oferite de drumul cel nou, pietruit anul trecut și asfaltat anul acesta, până la școală. „Drumul iadului”, cum inspirat îl numise scriitorul Marin Ioniță, a devenit acum „Drumul Baciului”, căci Virgil ■ dovedit încă o dată că este om de cuvânt. La ediția din 2011 promitea, în biserica satului, că, peste un an, nu-și va mai rupe cineva mașina încercând să ajungă în satul în care a fost ultimul adăpost al luptătorilor anticomuniști din anii '50 ai veacului trecut, căci va fi el primar și va reface drumul, ca pe vremea lui Armand Călinescu.

Zis și făcut: sâmbătă, s-a tăiat panglica inaugurală la drumul asfaltat pe o lungime de 1.050 m și s-a promis că, în august 2014, cu sprijinul Consiliului local, asfaltul va ajunge până la biserică. Și asta n-a fost singura inaugurare a perioadei, căci, de Sf. Maria, s-a tăiat și panglica la terenul multifuncțional de sport, cu gazon sintetic, de la Școala din Corbșori. Alături de primarul Virgil Baci, au fost atunci vicepreședintele FRT, Dinu Pescariu, senatorul Ion Popa și alți oameni care apreciază asemenea înfăptuiri.

Comemorarea martirilor

Festivitățile au debutat, potrivit tradiției, la biserica din sat, cu Liturghia și slujba de comemorare a tuturor celor căzuți de-a lungul istoriei în bătăliile pentru apărarea gliei străbune, începând cu vremea voievozilor, de la prima atestare documentară a satului (10 noiembrie 1528) și continuând cu războiul de independență față de Imperiul Otoman și cu cele două războaie mondiale. În special, au fost comemorați martirii luptei anticomuniste arestați la Râpile cu Brazi, ca urmare a trădării și apoi asasinați la Jilava. Cei care i-au ajutat pe „partizani”,

au făcut ani grei de pușcărie și parte dintre ei au avut de suferit chiar și după căderea oficială a comunismului, căci urmările torturilor îndurate s-au resimțit tot mai dur cu trecerea anilor. Un caz ilustrativ este cel al lui Alexandru Marinescu, care a cunoscut

cumpletele chinuri ale Experimentului Pitești și care locuiește peste drum de biserica din Poenărei. Urmașii martirilor – preoții Nicolae Andreescu, Ioan Constantinescu, ai învățătorului Gheorghe Popescu sau ai baciului Nicolae Sorescu – precum și ai celorlalte familii care au avut de suferit pentru ajutorul dat grupului de rezistență anticomunistă condusă de frații Arnăuțoiu, au asistat la slujba oficiată de soborul

preoților din Corbi și la „Veșnica pomenire”, stăpânindu-și cu greu emoțiile. De lângă localnici, n-au lipsit prietenii acestora, oameni din diverse domenii de activitate, de la politicieni (care, spre lauda lor, nu s-au prezentat în această calitate), la oameni de cultură și artă, din mediul de afaceri sau din mass-media. La finalul slujbei, potrivit tradiției, s-au împărțit colaci cu colivă, stropiți cu vin sau cu vestita țuică de Poenărei, rostindu-se din adâncul sufletelor tradiționalul „Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească în pace !”

Obiectiv de viitor: alimentarea cu apă

Primarul Virgil Baci a prezentat prioritățile la nivel de comună, care, în perioada următoare, vor viza finalizarea lucrărilor de alimentare cu apă a localității, proiect vast care mai include comunele Domnești și Pietroșani. În perspectivă, sunt și alte lucrări, cum ar fi asfaltarea comunicației rutiere dintre Corbi și Brăduleț sau construcția unor poduri absolut necesare la Stănești și Piua ori sporirea atractivității turistice a Bisericii „Corbii de Piatră”, pe baza unei colaborări între administrația publică locală și Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului. A fost prilejul cel mai potrivit pentru ca primarul Virgil Baci să le mulțumească membrilor legislativului local pentru buna colaborare și înțelegere cu care au tratat proiectele pe care le-a propus, garanție a realizărilor viitoare. Toți cei prezenți s-au deplasat apoi la școala din sat, în curtea căreia se amenajase spațiul necesar continuării evenimentului. Și cum în fața porților așezământului care găzduiește și Muzeul satului îngrijit cu mare dragoste de Costel Samoilă se opriase asfaltarea programată pentru acest an, alături de oficialități și prieteni, după o scurtă slujbă religioasă, s-a tăiat panglica inaugurală pentru drumul care arăta de-a dreptul excepțional, cu marcaje proaspete și cu șanțurile de colectare a apei pluviale. Onoarea de a fi alături de primar a revenit atât senatorului Ion Popa, vicepreședintelui Consiliului Județean, Constantin Polexe, fostului primar de Curtea de Argeș, Gheorghe Nicuț, dar și omului de afaceri Ștefan Lăzăroiu, care a ajutat cu materiale și utilaje la pietruirea de anul trecut, ce a ușurat asfaltarea executată acum cu fonduri proprii ale primăriei.

Sărbătoare câmpenească

La intrarea în curtea școlii, oaspeții au fost întâmpinați cu pâine și sare și au fost îndrumați să-și ocupe locurile stabilite din timp, la umbră, căci căldura începea să-și facă simțită tot mai acut prezența. Maestru de ceremonii a fost, ca de obicei, talentata actriță Doina Ghițescu care, cu patosu-i recunoscut, a stârnit deseori emoția asistenței. Programul artistic deosebit de generos a fost axat pe promovarea valorilor locale și argeșene, dar și a ansamblului de la Corbu, județul Olt, între care călușarii au făcut adevărate furori. El a fost deschis de formația locală, «Ciobănașul», coordonat de Petre Achimoiu și de directorul de cămin, Claudia Rotaru, care l-a emoționat enorm pe omul de afaceri Aurel Ilea, care a descoperit faptul că muzica și costumele populare erau precum cele din zona sa natală. Explicația a aflat-o curând, când a aflat că, pe la 1780, mulți români din zona Jinei Sibiului trecuseră munții și poposiseră pe văile râurilor argeșene. La Corbi, s-a întâmplat un fenomen mai puțin întâlnit: „ungurenii” i-au asimilat pe localnici! Impresiile schimbate de Aurel Ilea cu scriitorul Marin Ioniță și cu publicistul Gheorghe Mohor au fost deosebit de interesante nu numai sub aspect istoric sau etnografic, dar, mai ales, prin concluziile care țineau de dăinuirea neamului românesc în spațiul mioritic. A urmat ansamblurile «Mărțișorul» din Corbu-Olt, «Muguraș de fluier» din Corbi (instructor Vasile Stănciulescu) și alți soliști a căror vârstă pornea de la 5 ani!... Dintre aceștia, s-a remarcat încă o

dată „vrăjitorul fluierului”, Nicu Cătănoiu, dar și alte talente despre care vom mai auzi, cu siguranță!... De altfel, sărbătoarea câmpenească udată cu bere, țuică, răcoritoare și produse tradiționale precum bulzul cu brânză de burduf, friptura de batal sau mititeii și alte delicatessuri a durat ore la rând, până spre dimineața zilei următoare. S-au încins hore ce s-au rotit amețitor, s-au spus

poezii și glume la microfon, iar distracția a fost pe placul tuturor participanților, dar, mai ales, al celor care au constituit „grupul de rezistență pe ultima redută”, chiar și după ce s-a dansat în jurul focului de tabără.

Premieri pentru colaborare și fidelitate

Primarul Virgil Baciuc ■ ținut să acorde diplome celor care au participat la cele 10 ediții de până acum, dar și prietenilor satului Poenărei ori ai localnicilor. Premiarea a început cu reprezentanții presei scrise sau audiovizuale, inclusiv a trustului nostru media și a continuat cu Gabriela Pendiuc, cu senatorul Ion Popa, vicele județean Constantin Pollex, șeful culturii, Sorin Mazilescu, fostul deputat Adrian Miulescu, Gheorghe Nicuț (participant la toate edițiile), primarii Nicolae Smădu (Domnești) și Ștefan Benonie (Aninoasa), viceprimarul local, Dan Aldea, consilierii locali din Corbi, dr. Ion Săvescu, Dan Mogaru și Ion Maria, oamenii de afaceri Ștefan Lăzăroiu, Aron Mogoiu, Aurel Ilea și Robert Badea, dar și Elena Grigorescu și Valerian Jinga. Atmosfera a fost una de sărbătoare de suflet a fiilor satului și a prietenilor lor care, la despărțire, și-au dat întâlnire anul viitor.

La Mulți Ani Poenărei, La Mulți Ani Corbi !

Doru BOBI

[Text reprodus integral din «Argeș expres» nr. 3511 din 19 august 2013].

~~~~~ ~~~~~

DE LA DRUMUL IADULUI, LA DRUMUL BACIULUI...

Marin Ioniță

Ajunsese cel mai izolat sat din Sudul Făgărașilor. E vorba de Poenărei, din comuna Corbi. Satul în care te duci și te întorci, pentru că mai departe nu mai ai pe unde să treci. Nu este legat de restul lumii decât printr-un singur drum, care, din vechime, sălta din piatră în piatră. Rareori, se cățarau pe el care trase de boi ce se opinteau în juguri. Călătoriile strict necesare se făceau mai ales cu desagii pe cai. Această izolare a avut și partea ei bună: satul s-a dezvoltat ca o adevărată cetate din antichitate. Adică a trebuit să-și asigure, pe plan local, toate utilitățile, toate meseriile. Crescători de vite și tăietori de lemne erau în același timp zidari, tâmplari, dulgheri, rotari, dogari, cizmari, croitori, tăbăcari... Nu întâmplător săticul stârnește interes la centru. Armand Călinescu, premierul de atunci, se implică personal în modernizarea drumului, lucrări realizate din bolovani de râu, nivelați și presați. Dar lucrarea nu rezistă decât câțiva ani. O parte din bolovani sânt dislocați de apele care curg pe drum ca pe o albie de râu, când plouă sau se topește zăpada și de roțile carelor. Alți bolovani se încăpățânează să rămână fixați ca niște colți de stâncă. Groapă lângă groapă. Pentru că nu exista altă cale, mai este și folosit din când în când, dar e atât de ostil încât își merită numele de „Drumul Iadului”.

...Drumul de început al lui Virgil Baciș nu a fost nici el presărat cu flori. Hârtoapele și mai adânci, pragurile și mai greu de trecut. Copil al nimănui. În picioarele tuturor. Văcar la cireada satului. Acceptat cu reținere la mese străine. Ar fi putut să strângă în el un pietroi de ură. Dar Dumnezeu l-a ajutat să înfășoare un ghem de bunătate și de iubire. Drumul pribegiei în lume. Mirajul marelui oraș. Ucenic. Calfă. Meșter. Prețuit. Căutat. În tranziție, particular. O firmă mică de meseriași, care țin piept coloșilor în construcții. Tocmai prin calitatea lucrărilor. Garaje. Hale industriale. Acoperișuri (la înălțime). Lucrări pretențioase, chiar periculoase în execuție. Iar șeful nu stă la birou. Un alt meșter Manole, cel mai harnic, mai priceput, mai îndârjit din ceată, gata și de sacrificiul cel mare, dacă altfel nu se poate. O singură dată s-a despărțit de ciraci. Primar în sat. El spune pentru un singur mandat.

„Drumul infernului” este azi asfaltat. Un alt drum pietruit și nivelat, bun de circulat cu mașina. Până la locul unde va fi ridicat un monument în cinstea luptătorilor din munți, care, în râpa de aici, își aveau ultimul refugiu. Lichidați sau arestați spre a fi condamnați la moarte și executați.

Fiul satului, vitregit și urgisit în copilărie, este azi cel mai fidel și mai iubit. Nu numai că poartă pe umăr eșarfa tricoloră. Nimeni n-a făcut pentru această așezare cât a făcut el. Un drum asfaltat nu este, în general, ceva extraordinar. Dar cel despre care vorbim este cordonul ombilical absolut vital al unui sat care se afla în agonie. Când va clipoci apa de izvor la robinete și se va înălța crucea monumentală, închinată partizanilor, Virgil Baciș va putea să spună, precum personajul lui Shakespeare: „Maurul și-a făcut datoria, Maurul poate să plece!”.

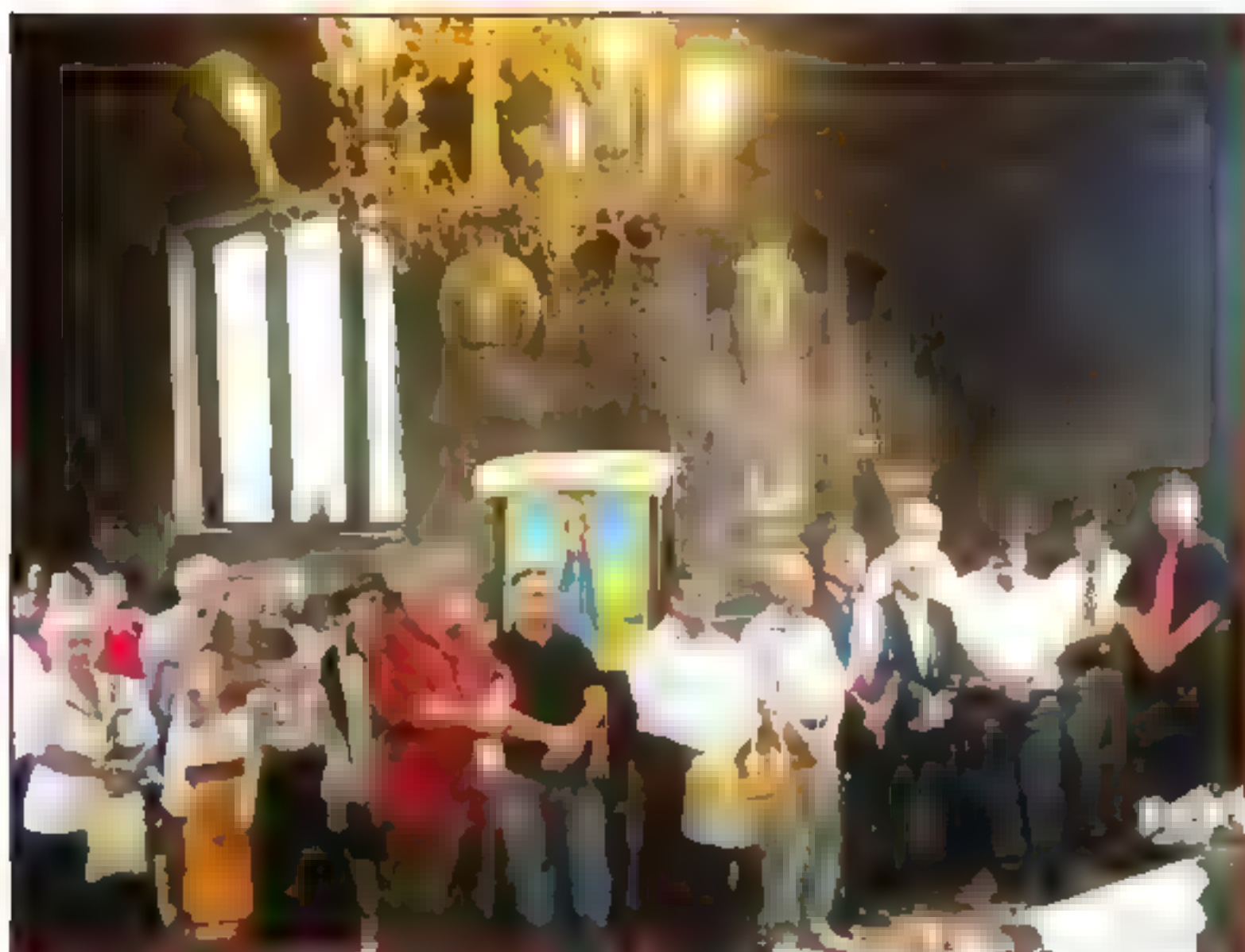

[Text reprodus integral din «Curierul zilei» – sâmbătă, 17 august 2013].

Când omul sfîntește locul...

Căldură mare în satul Poenărei, căldură ca-n toate satele argeșene și ale întregii țări, în miez de vară, sâmbătă, 17 august 2013, la întâlnirea, pentru a zecea oară, a fiilor satului, sosiți de pe drumurile vieții, o întâlnire care a devenit tradițională. Mai încinsă însă, neînchipuit de încinsă, era căldura din sufletele acestor oameni de toate profesiile: intelectuali, cadre didactice și militare, gospodari ai satului, veterani de război, invitați. Și-au făcut prezența numeroși ziariști ai presei locale și centrale, realizatori ai posturilor de radio și televiziune. Oaspeții au fost primiți cu pâine și sare, conform tradiției românești, fiind salutați de către primarul comunei Corbi, Virgil Baci, un primar îndrăgit de întreaga obște a satului Poenărei, purtând pe chip mândria că este, la rându-i, fiu al eroicului sat Poenărei. Conform obiceiului precedentelor ediții, un sobor de preoți ai comunei Corbi au săvârșit obișnuita slujbă religioasă la Biserica ortodoxă «Cuvioasa Paraschiva», biserică „durată din temelii”, între anii 1937-1943, după un proiect al arhitectului D. Ionescu-Berechet, pictura fiind realizată prin talentul și sânguința artistului Ion Fleșaru. L-a avut ca prim paroh și ctitor pe preotul Ioan Constantinescu, cel ce avea să-și încredințeze sufletul lui Dumnezeu, condamnat și împușcat, în vara anului 1959, la Închisoarea Jilava, de către „cozile de topor” ale bolșevismului sovietic. De fiecare dată, în astfel de ocazii și de sărbătorile creștinești, sunt

pomeniți întru nemurirea jertfei lor, toți eroii poenăreni, care au trecut prin foc și sabie în tăvălugul zbuciumatei noastre istorii: Războiul de Independență, Reîntregirea Neamului, Al Doilea Război Mondial. Astfel, sunt totdeauna pomenite numele martirilor, care-au făcut parte din gruparea de partizani ai rezistenței armate împotriva comunismului, «Haiducii Muscelului», despre a căror jertfă a curs o imensă cantitate de cerneală neagră în cărți documentare (de istorie adevărată, nu alternativă), una

dintre ele, tulburătoare și elocventă, fiind a profesorului etnolog, muzeograf, scriitor și publicist, Grigore Constantinescu, «Epopoea rezistenței anticomuniste din Poenărei-Muscel». Mărturiile din iadul închisorilor, interogatoriile bestiale la care erau supuși deținuții, fac obiectul unei alte cărți cutremurătoare: «Speranțe încătușate», purtând semnătura celei care a pătimit calvarul, relatat cu lacrima propriei inimi: Iuliana Constantinescu-Predut, fiica preotului martir Ioan Constantinescu, arestată și ea, ca și mama sa, preoteasa Justina Constantinescu.

Oricât de fericite ne-ar fi clipele trăite, nu trebuie să ștergem amprentele trecutului, să nu-i uităm pe cei care au plătit cu viața abolirea asupririi unui popor creștin, un popor „aflat în calea tuturor răutăților”, dar niciodată râvnind la teritoriile altora. Avea dreptate uriașul scriitor al literaturii franceze și universale, Victor Hugo: „Trecutul este o parte din noi înșine, cea mai importantă parte. Valul care ne poartă seva, care ne dă viață, vine din trecut. Ce ar fi fluviul fără izvor ? Ce ar fi un popor fără trecutul său ?”. Iată de ce trebuie să lăsăm intacte filele istoriei adevărate, fără a șterge urmele și hrisoavele voievodale, fără să demolăm monumentele și crucile de pe mormintele înaintașilor, cărora le datorăm viața și viitorul nostru. Doar flori ale recunoștinței să le oferim, iar amintirea faptelor lor întru apărarea gliei străbune, să rămână lipită de sufletul tuturor generațiilor !...

Satul Poenărei, atestat documentar în anul 1528, printr-un hrisov al voievodului Țării Românești Radu de la Afumați a plătit un tribut greu dobândirii acestor năzuințe, de veacuri exprimate și niciodată complet împlinite.

Reputatul scriitor Marin Ioniță, autor a numeroase eseuri despre satul Poenărei, invitat la eveniment și de data aceasta, a scos în evidență, într-o rostire memorabilă, contribuția primarului Virgil Baci la propășirea satului și a oamenilor care l-au ales, fiindcă, iată, „se ivesc, la timpul potrivit, oameni potriviți, îndeplinind cu cinste, prin harul și înțelepciunea lor, misiuni care le sunt încredințate”. Domnia

Sa ne-a făcut să credem, că filozofii avut-au dreptate când au stabilit că nu apa, nu aerul, nu pământul, nici focul stau la baza tuturor lucrurilor, cum se credea în antichitate, ci Omul, el fiind geneza vieții, zămislit după chipul și asemănarea Creatorului.

Primarul Virgil Baci, a cărui primă mândrie este aceea de a fi poenărean, adică tot fiu al satului, și-a primit oaspeții cu sentimentul datoriei împlinite, față de cei ce l-au ales să le conducă destinele. A promis că va lupta să dea o nouă înfățișare satului natal, cu sprijinul autorităților locale și centrale, cum, de pildă, cea mai urgentă și mai de folos lucrare a fost realizată: asphaltarea drumului care face legătura satului cu lumea, construit pe vremea renumitului politician Armand Călinescu, prim-ministru al României. După ceremonialul religios, personalitățile prezente au tăiat panglica inaugurală, în aplauzele asistenței:

primarul Virgil Baci, senatorul Ion Popa, Constantin Polexe– vicepreședintele Consiliului Județean Argeș, Gheorghe Nicuț– fostul primar de la Curtea de Argeș, omul de afaceri Ștefan Lăzăroiu...

Există, de asemenea, certitudinea finalizării lucrărilor de alimentare cu apă potabilă și canalizare a satului Poenărei, iar când vom participa și la dezvelirea Sfântului Monument închinat eroilor și luptătorilor poenăreni, putem vorbi, că, într-adevăr, vorba românului după care „omul sfîntește locul” își găsește justificarea.

Prin ceea ce a urmat, întreaga desfășurare a evenimentului a avut caracter sărbătoresc. Și-au manifestat măiestria artistică soliști vocali și instrumentali, ansamblurile de cântece și jocuri populare românești, remarcându-se: «Mărțișorul» din Corbu-Olt, «Muguraș de fluier românesc» din Corbi (instructor V. Stănciulescu), iar supranumitul „vrăjitor al fluierului”, Nicu Cătănoiu, s-a întrecut pe sine. Din partea Primăriei comunei Corbi, însuși primarul, domnul Virgil Baci, a înmănat «Diploma pentru participarea la cea de a X-a ediție a întâlnirii Fiilor Satului Poenărei» unor distinși oaspeți. Ar fi incompletă consemnarea de față, fără a oglindi contribuția

remarcabilă la întregul eveniment sărbătoresc, a unui alt fiu al satului Poenărei, talentatul artist plastic, scriitor și publicist, interpret al unor lucrări muzicale celebre, Constantin Samoilă, colaborator la organizarea «Muzeului Satului Poenărei», în care este expusă o parte și din creația proprie (icoane pe sticlă, metaloplastie), pe care, cu bucurie, am văzut-o și am admirat-o. Actrița Doina Ghițescu, prezentatoarea întregului program artistic, a impresionat publicul prin naturalețe și spontaneitate, dovedindu-și din plin profesionalismul, fiind prezentatoare și a Ansamblului «Ciocârlia» al Ministerului de

Interne. Tradiționalul foc de tabără, răspândind scânteii strălucitoare într-un superb amestec cu strălucirea stelelor, a încheiat un moment memorabil din viața fiecărui participant. Scenografia și decorul au aparținut naturii, Dumnezeu veghind ca totul să se desfășoare în deplină bucurie, prin binecuvântarea Lui.

Gheorghe MOHOR

PENTRU MEMORIA DUMNEAVOASTRĂ:

Știați că?

★ Ziua unei localități se fixează, de regulă, raportându-se la ziua atestării documentare inițiale a acesteia, sau la hramul principal al bisericii, ori la un eveniment deosebit din viața comunității locale ?...

Dacă s-ar fi avut în vedere aceste criterii, **Ziua satului Poenărei** ar fi fost stabilită pe: **10 noiembrie** – când se aniversau „n” ani de la prima atestare documentară a satului prin hrisovul din 10 noiembrie 1528 [7037], emis, la Târgoviște, de cancelaria domnească a voievodului Țării Românești Radu de la Afumați, cu referire la „hotarul Poenăreilor”, document în care se atestă caracterul unei așezări constituite cu mult anterior, cu limite precis determinate;

14 octombrie – când se sărbătorește hramul principal al Bisericii din Poenărei – „Cuvioasa Paraschiva”, monumentala biserică de lemn a satului având ca hramuri secundare: „Sf. Gheorghe” [23 aprilie] și „Sf. Nicolae” [6 decembrie], potrivit pisaniei existente;

18 iulie – ziua sângeroasă în istoria satului Poenărei, întrucât, în noaptea de 18/19 iulie 1959, au fost executați, la Închisoarea Jilava, preoții Nicolae Andreescu și Ioan Constantinescu, învățătorul Gheorghe Popescu și baciul Nicolae Sorescu, pentru că au susținut, cu un spirit de sacrificiu exemplar, lupta partizanilor din bordeiul de la Râpile cu Brazi: Petre și Toma Arnăuțoiu, Tică Jubleanu și Maria Plop împotriva regimului totalitarist comunist instaurat cu forța de armata sovietică în România. Oficialitățile comunale din Corbi au decis însă, în contextul alegerilor locale din 6/20 iunie 2004, ca această zi să fie sărbătorită **după Sfânta Marie Mare** [15 august], în **prima sâmbătă**, din rațiuni, probabil, electorale, întrucât, din populația totală stabilă a satului Poenărei care înregistra în acel an: 110 locuitori, 23 purtau numele de Maria sau derivate ale acestuia, sărbătorite în aproape jumătate din nucleele familiale existente [60]. O speculație „demografică” sau o realitate electorală ?!...

★ **«Poenărei – străbuna vatră natală»**, revista monografică anuală care a ajuns la numărul 10, a debutat la 1 decembrie 2004, consemnând, în paginile primului număr, prima Întâlnire a fiilor satului din 7 august 2004. Cunoscutul scriitor Ion Lică-Vulpești releva „ținuta grafică remarcabilă, împodobită cu fotografii de bună calitate, ca un pom dolidora de flori”, „conținutul de suflet pentru eroii din sat executați la Jilava”, pentru „Poenărei – ultimul adăpost al partizanilor” din gruparea «Haiducii Muscelului», precum și decizia primarului comunei Corbi, Mihai Ungurenuș, ca, la ediția a doua a Întâlnirii, „să fie inaugurată, în cel mai înalt loc al satului, Crucea Eroilor din Poenărei căzuți în lupta împotriva terorismului comunist”.

Motourile revistei aparțin sociologului Dimitrie Gusti: „Satul este tipul rezumativ, sinteza neamului” și „Satul este sanctuarul unde se păstrează manifestarea de viață a poporului român”.

Exceptând primul număr, celelalte nouă cuprind 32 pagini de text alb-negru și 8-16 pagini de fotografii color. Tipărirea primului număr a fost posibilă prin contribuția financiară a mai multor donatori, iar a numerelor 2-8, prin contribuția exclusivă a managerului Virgil Baciș și a unor colaboratori ai săi. Numerele 9-10 nu au mai fost tipărite, neputându-se asigura o sursă financiară, întrucât s-a preferat editarea unui album cu fotografii care să satisfacă orgolii personale, în locul unei publicații cu caracter monografic al unui sat martir. De aceea, numerele 9 și 10 ale revistei pot fi consultate exclusiv pe site-ul «Grigore Constantinescu My publications», accesibil pe internet, în orice bibliotecă publică din județul Argeș și, implicit, din țară. Postarea tuturor numerelor revistei în sistem Calameo facilitează accesul cititorilor la o publicație periodică anuală unică în România, fiind destinată unei populații stabile care gravitează în jurul a numai o sută de locuitori.

* **Muzeul istorico-etnografic al satului Poenărei** realizat, sub genericul «Poenărei – străbuna noastră vatră», pe baza tematicii redactate de prof. Grigore Constantinescu, a fost organizat expozițional în contextul includerii oficiale a satului Poenărei pe lista localităților care urmau să fie desființate prin programul comunist de sistematizare a teritoriului Republicii Socialiste România. Existența muzeului a fost invocată ca argument determinant în «Nota preliminară pentru lista satelor din județul Argeș ce se vor dezafecta până în anul 2000», precizându-se, printre altele, prin adresa OJPCN Argeș nr. 171/18 mai 1988, că „Vechimea și evoluția acestui vechi sat de moșneni cu o istorie socială deosebit de interesantă – potrivit sociologului H. H. Stahl – este ilustrată complex prin muzeul sătesc cu caracter istorico-etnografic creat în anul 1984.”.

TEST DE INTELIGENȚĂ

2Â7D * 83 * 517831Z-O * 210T3 * Î7 * 5U631 * 54T3010Ă,
 2U * T016B4Ț3 * 84 * 8U053, * Î7 * 03G4Z1T * ȘUVO4,
 3-O * 1T6O8F30Ă * 8U6B0Ă, * 2U6V1 * 216 * FU73010Ă,
 2-1TÂȚ4 * 2O9124 * 2ĂZUT-1U, * Î7 * F453, * 937T0U * 7O4...
 8Ă * 038940Ă6, * Î7 * VO43, * OZO7 * D3 * 95U6B * TO94T,
 2Ă0Ă0453 * D3 * 85OV3 * 8Ă * 53 * 8T0ĂB1T36 * Î721,
 2U-12331Ș4 * 73G0Ă4TĂ * DO047ȚĂ; * 21-7T0-U7 * 04T,
 8Ă * 03GĂ846, * Î7 * 210T3, * DO10 * V01J1 * 34 * 1DĂ72Ă !...

Dacă citești textul și-l înțelegi IMEDIAT, ești inteligent(ă) și ai emisfera stângă dezvoltată !...
 Dacă nu, NU !...

Pentru consultarea numerelor anterioare ale revistei
 accesați site-ul **Grigore Constantinescu My publications** !

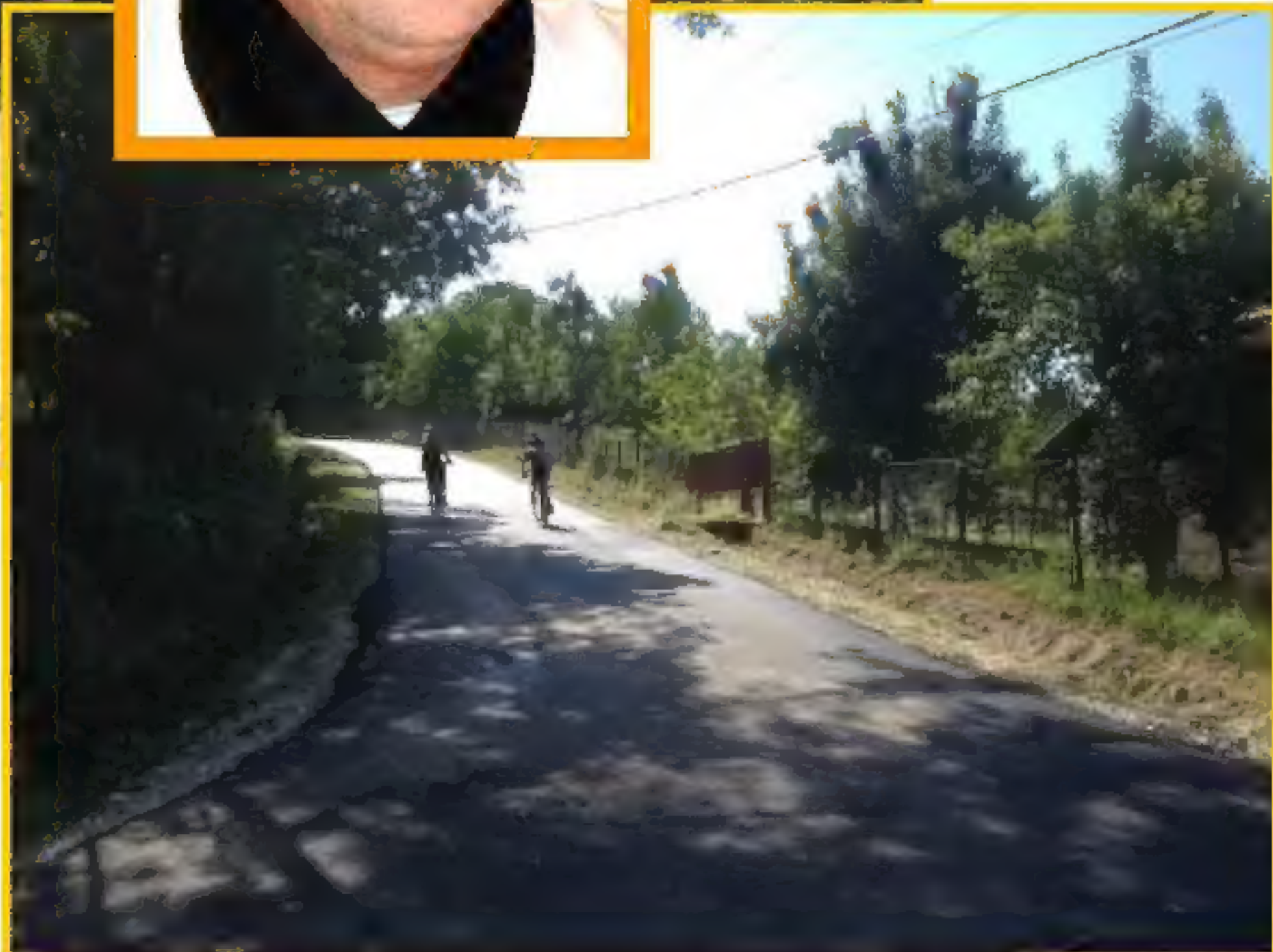
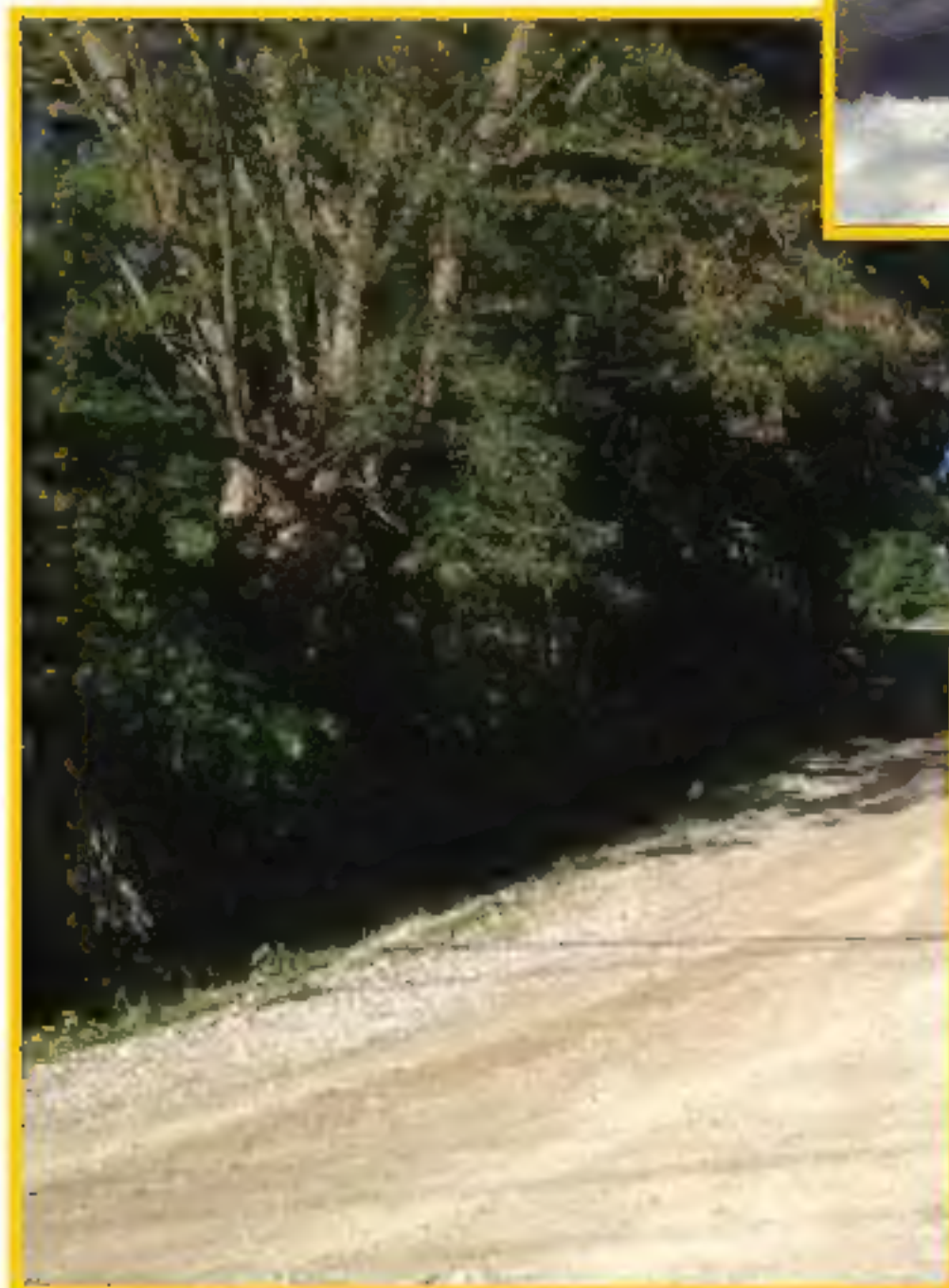
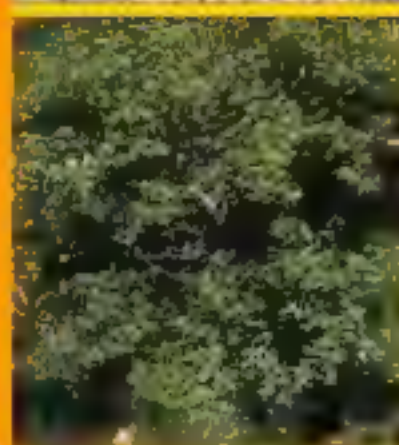
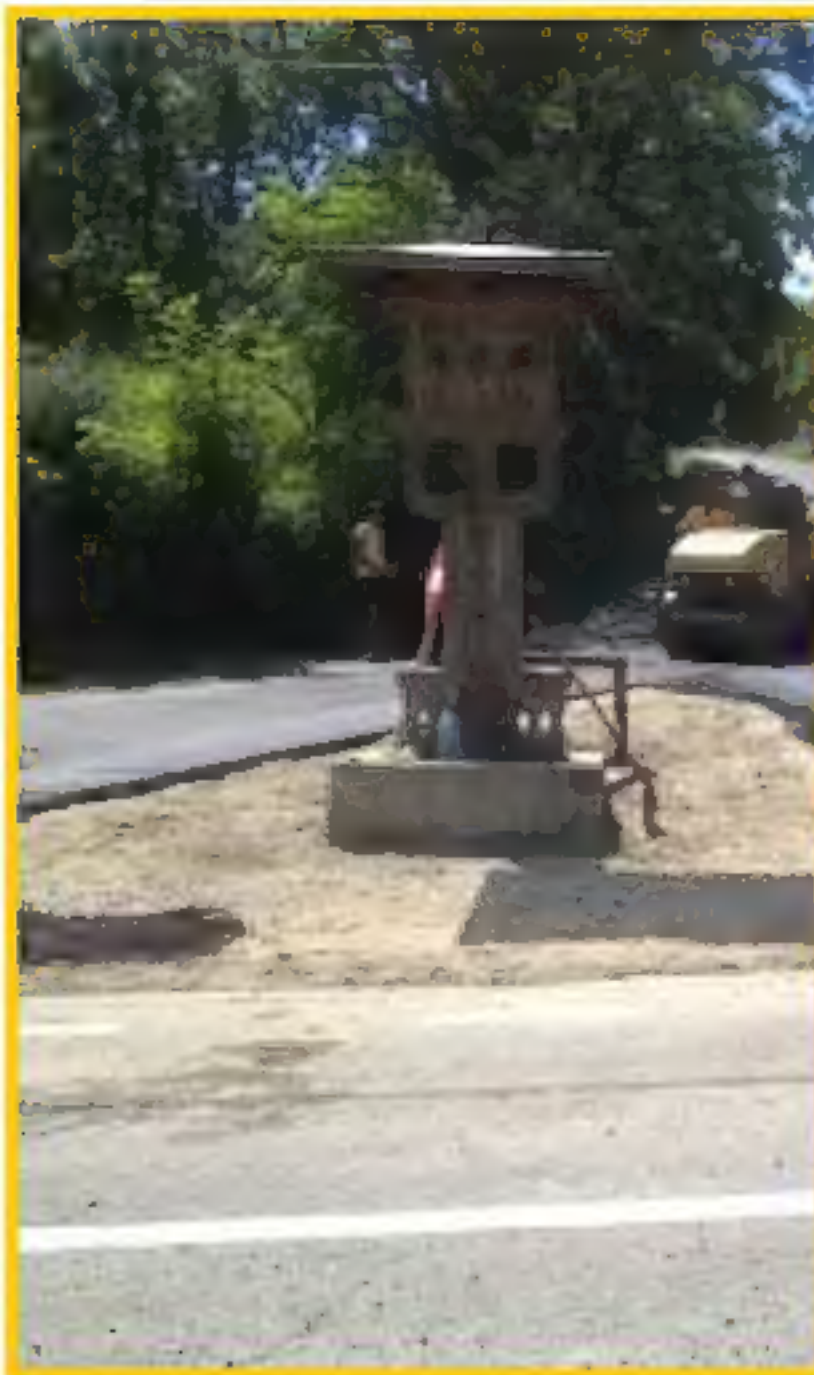
Colegiul redacțional:

FONDATOR / Tehnoredactor – Grigore CONSTANTINESCU
 Director – Virgil BACIU
 Secretar de redacție – Constantin SAMOILĂ
 Lector – Eugenia CONSTANTINESCU
 Imagini – Virgil BACIU, Doru BOBI, Constantin SAMOILĂ, INTERNET
 DTP – Dan COTAR, 23 VIII. 2013

Întreaga răspundere științifică, juridică și morală pentru conținutul articolelor revine autorilor.
 Reproducerea oricărui articol se face numai cu acordul autorului și precizarea sursei.

Un edil de
excepție:
VIRGIL BACIU
O operă edilitară
excepțională:
**ASFALTAREA
DC 271**

POENĂREI

HARTA GOOGLE-MMXIII

DC 271

Poenărei